პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა შეერთდით

წელიწადი მეორე

კომუნისტი

ს. ძ. ძ.

ცენტრ. და თბილისის კომიტეტის და სრულ. საქარ. მ., გ., წ.-არმ. და მატროსთა დეპუტატების საბჭოთა ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტის ორგანო.

რედაქციის მისამართი: თბილისი, კრუზენშტერნის ქ. № 4. რედაქცია ღიაა ყოველ დღე გარდა კვირა უქმეებისა დილ. 10 ს.—2 ს.

ტელეფონები: სარედაქციო კოლეგ. № 14—76 მდივნის № 19 საერ. №

ფასი [illegible] პროვინციაში [illegible]

89 კვირა, 23 აპრილი 1922 წ. — ყოველდღიური გაზეთი — კვირა, 23 აპრილი 1922 წ. № 89

ორშაბათს, 24 აპრილს, საღამოს 6 საათზე საქართველოს კომპარტიის თბილისის კომიტეტის ბინაზე შესდგება

პირველი საორგანიზაციო კრება სადისკუსიო პარტკლუბის წევრებისა

ის ამხანაგები, რომელნიც მოწვეულნი იყვნენ 20 აპრილისთვის და აგრეთვე რაიონულ კომიტეტების მიერ კლუბების წევრებად არჩეული ამხანაგები, უნდა გამოცხადდნენ კრებაზე დანიშნულ დროზე.

კრება კანონიერად ჩაითვლება რამდენი კაციც არ უნდა დაესწროს.

თბილისის კომიტეტის მდივანი ლოლობერიძე.

(2—2)

სამშაბათს, 25 აპრილს, საღამოს 6 საათზე

სასახლეში დანიშნულია სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის

პრეზიდიუმის სხდომა

ც. ა. კ. მდივანი თ. კალანდაძე.

(1—1)

დღეს, კვირას, 33 აპრილს, დილის 11 საათზე თბილისის კომიტეტის შენობაში შესდგება

თ. კ. პლენუმის, ქალაქის საბჭოს პრეზიდიუმის და რაიკომების სეკრეტარიატების სხდომა

თათბირზე მოწვეული არიან საქართველოს კ. პ. ც. კ. და ამიერ-კავკასიის საოლქო კომიტეტის წარმომადგენლები. მეტად მნიშვნელოვანი საკითხების გამო. დასწრება ყველასათვის სავალდებულოა.

თ. კ მდივანი ლოლობერიძე.

(1—1)

კვირას, 23 აპრილს, დილის 9 საათზე შესდგება

საქართველოს კ. პ. თ. კ. სააგიტაციო-საპროპ. განყოფილების სხდომა სეკრეტარიატების, რაიკომების ორგანიზატორების და პარტსკოლის ლექტორების თანადასწრებით

ამხანაგების დასწრება პარტიულ დისციპლინის წესით სავალდებულოა

ს. კ. პ. თბილისის კომიტეტის სააგიტ-საპროპ განყოფილება.

(1—1)

სამხრეთ-ოსეთის ავტონომია

საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებას საქართველოში მოყვა სრული ეროვნული მშვიდობიანობის ჩამოგდება, როგორც ჩვენს რესპუბლიკაში [illegible] დებოდა საბჭოთა ძალაუფლება, რომელიც ბოლოს მოუღებდა მათ ტანჯვას. მათი მოლოდინი და იმედი გამართლდა. ბოლოს საქართველოშიც [illegible]

[illegible] აქ ხსენებულ სახ. კომისრებს ნიშნავენ ს. ს. ს რ. სათანადო სახ. კომისრები ს. ო ც. ა. კ-თან შეთანხმებით, და ამტკიცებს მათ ის უკანასკნელი ს. ო. სახ. კომისარიატები— [illegible] საშუალებებიდან საქ. ც. ა. კ და სახ. კომ. საბჭოს უშუალო განკარგულებით და ს. ო. ც. ა. კ. საშუალებით.

ასეთია ამ დეკრეტის შინაარსი და ის ურთიერთობა, რომელიც მყარდება სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ერთეულსა და საქართველოს ცენტრალურ ორგანოებს შორის. ეს აქტი, ეჭვი არ არი, ხელს შეუწყობს ქართველ და ოს მშრომელ მასსების [illegible] ეროვნულ განთავისუფლებისათვის, შესძლებს თავის სამეურნეო და კულტურულ ცხოვრების განვითარებას და აყვავებას. და ამ საქმეში მისი დამხმარე იქნება საქართველოს ცენტრალური მთავრობა და მთელი ხალხი.

ნატურით და არა ფულით

როდესაც წარსულ წელს საქართველოს საბჭოთა მთავრობამ შემოიღო ნატურალური გადასახადი სასოფლო მეურნეობის მთელ რიგ პროდუქტებზე, ეს სრულიადაც არ ყოფილა უბრალო გადმონერგვა ჩვენ ნიადაგზე რუსეთის „შაბლონის“. როგორც ჩრდილოეთის ჩვენ ძმურ რესპუბლიკაში, ისე საქართველოშიაც მას თავისი გასამართლებელი მიზეზები ჰქონდა. უნდა გადაწყვეტილიყო პრაქტიკულად და დაუყოვნებლივ კითხვა იმის შესახებ, თუ როგორ მოგვეხმარებია სახელმწიფოებრივ მეურნეობაში ჩაბმული მუშახელი, სახელმწიფოს მოსამსახურეები და არმია. ორი ჩვეულებრივი გზით შეიძლებოდა მიგვეღწია ამ მიზნისა- [illegible]

უდავოა, რომ ჩვენი ფულის კურსი უფრო მტკიცეა, ვინემ არის მაგალითად რუსეთის, მაგრამ არა იმდენად, რომ მას შეეძლოს შეინარჩუნოს ლარიზულების მუდმივობა თუ გინდ იმდენად და იმ მანძილზედაც კი, თუ შეიძლება ასე ითქვას, რომელიც აშორებს მის გამოსავალ წერტილს გადამხდელისაგან იმ დრომდე, როდესაც ის უნდა „განაღდეს“ რაიმე საგანში, უმთავრესად შესაძენ სურსათში, სულაც რომ არ ვილაპარაკოთ იმ საქონელზე, რომელიც შინაურ ბაზარს არ მოეპოვება ან და მოეპოვება, მაგრამ ჩვენთვის არა საკმაო რაოდენობით.

ფულით გადასახადის მიმხრეები მიუთითებენ იმ სხვა დროს და სხვა [illegible]

გენუის კონფერენცია

რუსეთ გერმანიის ხელშეკრულება.

ვარშავა, 19 აპრ. რადიო. (მოსკოვი). გაზეთი „კურიერ ვარშავსკი“ იუწყება, რომ რუსეთ გერმანიის ხელშეკრულების დადებამ ბერლინში გამოიწვია საერთო ენტუზიაზმი, ბერლინში ფიქრობენ, რომ ხელშეკრულება დადებულია გენუაში საერთაშორისო კონფერენციის დროს. ბერლინი არ სჯერავს გენუის კონფერენციის ჩაშლის შესაძლებლობა, და ფიქრობს, რომ ანტანტა ვერ შესძლებს ხელშეკრულებისადმი სერიოზული წინააღმდეგობის გაწევას.

გერმანიის პრესის გამოხმაურება.

ბერლინი, 18 აპრ. რადიო (მოსკოვის) გაზეთი „ფოსიშე ცეიტუნგი“ მწუხარებას გამოსთქვამს, რომ რუსეთ-გერმანიის ხელშეკრულება არ იყო დადებული 5 წლით უფრო ადრე.

გაზეთი „ფორვერტსი“ წერს, რომ რუსეთთან ეკონომიურ ურთიერთობას გვიკარნახებს აუცილებლობა, რადგანაც ის მხურვალედ სურთ არა მარტო გერმანელ მუშებს, არამედ [illegible] რავს ყველა ღონისძიებას კონფერენციის მომავალ მუშაობის გასაგრძელებლად. საფრანგეთი მოითხოვს რუსეთის და გერმანიის ხელშეკრულების გაუქმებას. საფრანგეთის მთავრობა ფიქრობს რა წინადადება მისცეს მოკავშირეებს, რომ ისინიც შეუერთდენ მას ხელშეკრულების გაუქმების სურვილში, ამით საფრანგეთი ერთხელ კიდევ გაუწევს ვერსალის ხელშეკრულებას თავის მფარველობას“.

ხელშეკრულების დადების შემდეგ.

სანტა მარგარიტა. 19 აპრილი (რადიო). რუსეთის დელეგაციის პრესბიუროს რადიო (მოსკოვით). საერთო განცვიფრება და დაბნეულობა, რომელიც გამოაშკარავდა გენუაში რუსეთ-გერმანიას ხელშეკრულების ხელის მოწერის შემდეგ, შეიცვალა სურვილით გასცენ პასუხი ამ გამოსვლას. არის ცნობები, რომ დიდი და მცირე ანტანტის წარმომადგენლების მიერ გამართული სხდომა ამ საკითხის შესახებ, ატარებდა აღშფოთების ხასიათს. ინგლისელები ფარავდენ [illegible] რომ კონფერენციის მუშაობა არ შეწყდება. ამ დელეგატების აზრით არ შეიძლებოდა აგვეკრძალა გერმანიისათვის რუსეთთან უშუალო დამოკიდებულებაში შესვლა ყოველ გვარ ღონისძიებას ხმარობენ შექმნილ მდგომარეობიდგან გამოსასვლელად.

არა რუსეთის, არამედ გერმანიის წინააღმდეგ.

ლიფილდი. 19 აპრილი, (ინგლისის პრესის რადიო) ლოიდ-ჯორჯმა განაცხადა, რომ მოკავშირეთა უკმაყოფილება მიმართულია არა რუსეთის არამედ გერმანიის წინააღმდეგ. ბარტუმ მხურვალეთ დაიცვა ლოიდ-ჯორჯის აზრი, რომ გერმანია მოიქცა არა ლოიალურად. ოფიციალურად უარყოფენ იმ ცნობებს, ვითომც გენუაში მყოფმა ინგლისის წარმომადგენლებმა წინასწარ იცოდნენ რუსეთ-გერმანიის შორის მოლაპარაკების შესახებ.

რუსეთის და გერმანიის დელეგატები ბანკეტზე.

რომი. 20 აპრილი, (რადიო მოსკოვით) [illegible]

[illegible] დღევანდელ სხდომაზე ბარტუმ საფრანგეთის მთავრობის სახელით წარადგინა შემდეგი ცნობა: „საფრანგეთი არ შესწყვეტს შეერთებულ მუშაობას მანამდე, სანამ არ ამოსწუ- [illegible] (მოსკოვით) იტალიის პრემიერი ფაქტა საჩქაროდ დაბრუნდა რომიდგან გენუაში შექმნილ მდგომარეობის მოგვარებას განზრახვით. იტალიის დელეგატები დარწმუნებული არიან, რომ ჩიჩერინი წარმოადგენს ევროპის ერთ ერთ დიდ მოაზროვნეს და რომ ბარტუს და საფრანგეთის სხვა დელეგატების „აზროვნების მეთოდი აღმოჩნდა ძლიერ ცუდი“.

წითელი პრესა

„პირველი მერცხლები“

როდესაც ყვითელი ინტერნაციონალის ბელადები გააფთრებულ ბრძოლას აწარმოებდნენ პროლეტარიატის ერთიანი ფრონტის წინააღმდეგ, როდესაც კომინტერნის ამ ნაბიჯში ისინი ხედავდენ მახეს—ამაში ისინი არ ცდებოდნენ და წინათ გრძნობა მათ არ ატყუებდა. ეს ლოზუნგი ისახავდა ორნაირ მიზანს: პროლეტარიატის დაქსაქსული ძალების გაერთიანებას მისი მორიგი მოთხოვნილებების გასატარებლათ და შეტევაზე გადმასული კაპიტალისტების წინააღმდეგ საბრძოლველათ—ერთი მხრით; ამ ბრძოლის პროცესში ყვითელი ინტერნაციონალისა და მისი ბელადებისაგან ნიღაბის ჩამოგლეჯას—მეორე მხრით. [illegible] დაწყებული კამპანია ევროპაში.

„ცნობები, რომლებიც გერმანიიდან მოდის—სწერს გაზ. „ტრუდ“—სრულიათ ადასტურებენ მესამე ინტერნაციონალის პოლიტიკას. დათავდა თუ არა სამი ინტერნაციონალის კონფერენცია, მაშინვე გერმანიის სხვა და სხვა ადგილებში მრავალ-რიცხოვან მუშათა მიტინგებზე გამოიტანეს რეზოლიუციები მეორე ინტერნაციონალის წინააღმდეგ.“

ასეთი გამოხმაურება ჰპოვა ვანდერველდეს გამოსვლამ კონფერენციაზე მსოფლიო მუშათა კონგრესის მოწვევის და ვერსალის ყაჩაღური საზავო პირობების გადასინჯვის წინააღმდეგ, რითაც მან საშკარაოზე გამოიტანა ყველას დასანახათ თუ რა ასულდგმულებს ანტანტის აგენტურას, რომელსაც „მეორე ინტერნაციონალი“ ეწოდება.

„და მუშათა კლასიც ხედავს ამას. ერთიანი ფრონტი ეს არის მხოლოდ ეწყობა. მოვიდა პირველი ამბები იმის შესახებ, როგორ უყურებს პროლეტარიატი მეორე ინ- [illegible] პოზიციას. გზა ერთიანი ფრონტის კიდევ წინ არის. მაგრამ მისი პირველი მერცხლებიც, რომლებიც მუშათა მასების შუა გულიდან გამოფრინდნენ, მოწმობენ იმაზე, რომ მართლდება პოლიტიკა მესამე ინტერნაციონალის, რომელმაც პირველმა ააფრიალა დროშა ერთიანი ფრონტის.“

ნ.

ვრანგელის არმიის ლიკვიდაცია

ქვემოდ მოგვყავს ბულგარეთის მთავრობის დადგენილება ვრანგელის არმიის ლიკვიდაციის შესახებ, დადგენილება, რომელმაც გამოიწვია აურზაური კონტრ-რევოლიუციის ბანაკში. ეს დადგენილება გამოიწვია ვრანგელის ნაწილების მთელ რიგ უმსგავსო მოქმედებებმა და დაუმორჩილებლობამ ბულგარეთის ხელისუფლებადმი, უმთავრესად კი არმიის შესანახ საშუალებათა ნაკლებობამ. „რუსკოე დელო“ არმიის ლიკვიდაციას ხსნის ბოლგარელ კომუნისტების ოინებით. ამის გამო პარლამენტში განმარტებას იძლეოდა სამხედრო მინისტრი ტომოვი, რომელმაც მიუთითა ვრანგელის ნაწილების დაუმორჩილებლობის მთელ რიგ ფაქტებზე.

უმაღლეს ადმინისტრატიულ საბჭოს მიერ მიღებული დადგენილება საკმაოდ კატეგორიული ხასიათისაა. მოგვყავს ის მთლიანად.

ადმინისტრატიულ საბჭოს დადგენილება.

მინისტრთა საბჭოსთან არსებულმა უმაღლესმა ადმინისტრაციულმა საბჭომ სხდომაზე ბულგარეთის არმიის შტაბის უფროსის პოლკ. ტოპოლჯიკოვის თავმჯდომარეობით მიიღო შემდეგი დადგენილება ბულგარეთში მყოფ რუსეთის არმიის ნაწილების შესახებ:

1) წინადადება მიეცეს ყველა სამხედრო ნაწილებს შეიტანონ ფინანსთა სამინისტროს დეპოზიტში ფული თავის შესანახად მომავალ დროისათვის, ვინაიდან წინედ შეტანილი ფული გათავდა; 2) უნდა შეუდგენ ვრანგელის სამხედრო ნაწილების სწრაფ და საბოლოო განიარაღებას; 3) გაზაფხულის სეზონის დაწყების გამო ყველა ნაწილები უნდა ვაიძულოთ მუშაობას მოკიდონ ხელი და გაუადვილოთ ამ სამუშაოს შოვნა; 4) ბულგარეთის მთავრობა გადასდგამს ნაბიჯებს ამ სამხედრო ნაწილების ამნისტიისათვის ბოლშევიკების მიერ, [illegible] მალე დაბრუნება სამშობლოში, და გაუადვილოთ მათ მოგზაურობა; 5) ყველა რუსები ბულგარეთში უნდა ემორჩილებოდნენ ბულგარეთის კანონებს და ბრძანებებს, რომელთა აუსრულებლობისათვის დაისჯებიან კანონის მთელი სიმკაცრით; 6) გენ. ვრანგელის არმიის ნაწილებს არ შეუძლიათ ისარგებლონ სამხედრო ნაწილების არავითარი უფლებებით, ყველა ისინი უნდა ემორჩილებოდნენ ბულგარეთის სამოქალაქო ხელისუფლებებს; 7) არც ერთს რუსთაგანს, იქნება ის სამხედრო თუ სამოქალაქო პირი, არ შეუძლია იქონიოს იარაღი.

ბულგარეთის მემარჯვენე პრესა ვრანგელის არმიის ლიკვიდაციას მიაწერს ბულგარეთის ახლანდელ მთავრობის სურვილს კომუნისტების და მოსკოვის გულის მოგებისას.

ამ მოულოდნელ დადგენილებასთან დაკავშირებით, ვრანგელმა, რომელსაც განზრახვა ჰქონდა 28 მარტს მისულიყო სერბიიდან სოფიაში, „გადასდო“ თავისი მოსვლა რამოდენიმე კვირით.

გაზეთები ხაზს უსვამენ, რომ რუსეთისათვის არის განიარაღებისათვის და ალინიშნავენ საფრანგეთის მთავრობის მილიტარისტულ მისწრაფებებს.

იაპონია და საბჭოთა მთავრობის ცნობის საკითხი.

რიგა, 18 აპრ. რადიო მოსკოვით), იაპონიის გაზეთი „ოსაკა მაინიჩიჩი" იტყობინება, რომ გენუაში მყოფმა იაპონიის დელეგაციამ მიიღო ინსტრუქცია მთავრობისაგან არ გაუწიოს წინააღმდეგობა საბჭოთა რუსეთის ცნობების საკითხს.

ამსტერდამის ინტერნაციონალის რეზოლიუცია.

სანტა მარგარიტა. 19 აპრ. (რუსეთის დელეგაციის პრესის ბიუროს რადიო) (მოსკოვით). ამსტერდამის ინტერნაციონალის ცენტრალურმა კომიტეტმა გამოაქვეყნა თავის რეზოლიუცია, რომელშიაც აღნიშნულია, ევროპის მრეწველობის და ვაჭრობის კრიზისი და 10 მილიონ უმუშევარის არსებობა, რომელთაც არ აქვთ სამუშაო და პური. რეზოლიუცია მოითხოვს რუსეთის ყოველგვარ დემარკაციების მოხსნის გარეშე ევროპის ხალხთა ოჯახში შეყვანას, ეკონომიურ იმპერიალიზმზე უარის თქმას, სახელმწიფო ვალების ურთიერთ გაბათილების და ანაზღაურების სიმძიმის მთელი ქვეყნის მართვულ კლასებზე გადატანას. აღნიშნულ მიზნების მისაღწევად ძირითად პირობას წარმოადგენს ყველა ხალხების სასწრაფო და სრული განიარაღება.

ამ ტრედიუნიონები თავის რეზოლიუციაში თავს იკავებენ მუშათა მოწოდებისაგან ბრძოლისადმი და ერთ სიტყვას არ ამბობენ იმის შესახებ, რომ შეუძლებელია მიაღწიონ მათ აღნიშნულ მოთხოვნილებათა განხორციელებას ბურჟუაზიის ბატონობის დროს.

რუსეთის მემორანდუმი.

ნაუენი. 21 აპრილი (რადიო) რუსეთის დელეგაციამ გადასცა მოკავშირეებს მემორანდუმი ზარალის აღრიცხვით, რომელიც მიაყენეს რუსეთს საოკუპაციო ომით და ბლოკადით. მემორანდუმს არა თუ მოყავს ნამდვილი ცნობები ზარალის შესახებ, არამედ ადასტურებს აგრეთვე კომპენსაციის პრინციპსაც. მემორანდუმი ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ რუსეთი მზადაა გადაიხადოს ომამდე აღებული ვალები თანახმად მორატორიუმისა და ანაზღაურების იმ პირობებისა, რომლებიც გამომუშავებული იქნებიან შეთანხმების გზით.

ბორდო. 21 აპრილი (რადიო) საბჭოთა დელეგაციის პასუხი იმ კითხვებზე, რომლებიც წამოაყენა ლონდონის ექსპერტების მოხსენებამ, შეიცავს დიდ წერილობით მასალას, რომელშიდაც ჩამოთვლილია რუსეთის ყველა ზარალი გამოწვეული ევროპასაგან კონტრ-რევოლუციონური გამომჟღავნების დახმარებით.

პარიზი. 21 აპრილი (რადიო) საბჭოთა დელეგაციის პასუხი ლოიდ-ჯორჯის პირდაპირ შეკითხვაზე ოფიციალურად ჯერ კიდევ არ არის გამოქვეყნებული.

რუსეთ-გერმანიის შეთანხმების გარშემო.

გერმანია აფრთხილებდა.

ნაუენი. 21 აპრილი (რადიო) ცნობები, რომლებიც ეხებიან ვირტის, რატენაუს და ლოიდ-ჯორჯის მოლაპარაკებას, ერთმანეთს ეწინააღმდეგებიან. გენუაში მყოფი გერმანიის კორესპონდენტების ცნობებით რატენაუმ განუცხადა ლოიდ-ჯორჯს, რომ მან თავის დროზე შეატყობინა ინგლისის დელეგაციის ორ წევრს ბილვაიზს და საიტბოტემს რუსეთთან შეთანხმებაზე ხელის მოწერის განზრახვის შესახებ. ყოველ გვარ მოლოდინის გარეშე ამის შესახებ არ ეცნობა ლოიდ ჯორჯს.

თანამშრომლობა მოკავშირეებთან

ნაუენი, 31 აპრილი (რადიო). იტალიის ოფიციალური ცნობა ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ მიუხედავად უკანასკნელი ნოტის ტონისა, გერმანიის დელეგაცია მზადაა ითანამშრომლოს მოკავშირეებთან.

ბერლინი, 21 აპრილი (რადიო) გერმანიის წრეები გენუაში დიდი იმედით უყურებენ მოლაპარაკების მსვლელობას და ფიქრობენ, რომ მოკავშირეებთან მიღწეული იქნება შეთანხმება.

ნაუენი, 21 აპრილი (რადიო) „ფორვერტსი" იტყობინება, რომ გერმანია მზადაა განიხილოს მისი ბიწინადადება. მიუხედავად ამისა მოკავშირეებიდან ასეთი წინადადება ჯერ კიდევ არ შემოსულა. გერმანიის დელეგაციამ არაფერი არ უპასუხა მოკავშირეთა ნოტაზე. პასუხს ელიან მხოლოდ დღეებში.

ბორდო, 21 აპრილი (რადიო) ბარტუს და დელეგაციის სხვა წარმომადგენლებს თათბირი ჰქონდათ ლოიდ ჯორჯთან. კონფერენციის წრეებში ვრცელდება ერთი მეორის მოწინააღმდეგე ცნობები გერმანიის პასუხის შესახებ მოკავშირეთა ნოტაზე. ფიქრობენ, რომ პასუხი არ იქნება გამოქვეყნებული ხვალამდი.

გერმანიის გამოხმაურება.

ვარშავა, 21 აპრილი (რადიო) გერმანიის პრესა აღნიშნავს, რომ რუსეთ-გერმანიის ხელშეკრულებას დადების ფაქტმა გააკვირვა გერმანიის რადიკალები, დამოუკიდებელი სოციალისტები და კომუნისტებიც კი. წითელი პუბლიცისტები და ორატორები განსაკუთრებული სიმკვეთრით ილაშქრებენ კაპიტალისტურ ანტანტის წინააღმდეგ.

რუსეთი იცავს გერმანიას

ბერლინი. 21 აპრილი (რადიო) რაკოვსკი ეხება რა ანტანტის დამოკიდებულებას გერმანიასთან რუსეთთან ხელშეკრულების დადებასთან დაკავშირებით, აღნიშნავს, რომ არსებითად თუ ვილაპარაკებთ რუსეთს არ ეხება ანტანტის და გერმანიის დამოკიდებულება. მაგრამ რადგანაც ანტანტის მიერ დაკავებული პოზიცია ვერ ეთვისება ყველა ხალხების თანასწორობის პრინციპს, რუსეთის დელეგაცია კონფერენციის პრეზიდიუმში განაცხადებს პროტესტს გერმანიის წარმომადგენლების პოლიტიკურ კომისიიდან გამორიცხვის წინააღმდეგ.

გერმანიის ულტიმატუმი.

რომი. 21 აპრილი (რადიო). გავასის სააგენტო იტყობინება, რომ ანტანტის დელეგატები გენუას კონფერენციაზე შეთანხმდენ იმ აუცილებლობაზე, რომ წინადადება მიეცეს გერმანიას გააუქმოს რუსეთთან დადებული ხელშეკრულება ან გამოვიდეს კონფერენციის შემადგენლობიდან.

ბორდო. 21 აპრილი (რადიო). საფრანგეთის მთავრობამ მოკავშირეების ყურადღება მიაქცია იმაზე, რომ რაპალოში დადებული ხელშეკრულება ეწინააღმდეგება ვერსალის ხელშეკრულების 260 მუხლს.

მოკავშირეთა პროტესტი.

ნაუენი, 21 აპრილი (რადიო) პუანკარეს განზრახვა აქვს წინადადება მისცეს მოკავშირეთა მთავრობებს განაცხადონ ბერლინში საერთო პროტესტი რაპალოში დადებულ ხელშეკრულების წინააღმდეგ.

საფრანგეთის პოზიცია კანის პირობების მიხედვით.

ბერლინი, 21 აპრილი (რადიო) პუანკარემ მისცა სრული რწმუნება ბარტუს განაცხადოს, რომ რუსეთის დელეგაციასთან მოლაპარაკების გაგრძელება მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ რუსეთის დელეგაცია ფორმალურად იცნობს კანაში გამომუშავებულ ყველა დადგენილებებს თუ მოსკოვის დელეგაციას, პუანკარეს სიტყვით, ნამდვილათ უნდა მოკავშირეებთან შეთანხმება, მან უპირველეს ყოვლისა უარი უნდა სთქვას გერმანიასთან დადებულ ხელშეკრულებაზე კანის დადგენილებების თანახმად თუ რუსეთის დელეგაცია მოითხოვს დაჟინებით თავის მოთხოვნილებებს, მაშინ საფრანგეთის დელეგაციამ უნდა შესწყვიტოს მოლაპარაკება რუსეთის საკითხზე.

პუანკარე იმუქრება.

ბერლინი. 21 აპრ. (რადიო), „ეკოდე პარი"ს ცნობით, პუანკარეს განზრახვა აქვს. რუსეთ გერმანიის ხელშეკრულების გამო შექმნილი ინციდენტი გადასჭრას გენუას გარეშე.

პუანკარემ განაცხადა, თუ გერმანია უარს არ იტყვის ბოლშევიკებთან დადებულ ხელშეკრულების გაუქმებაზე, მაშინ მოკავშირეებს უფლება აქვს აიძულონ გერმანია პატივი სცეს ვერსალის ხელშეკრულებას. საფრანგეთს განზრახვა აქვს აღადგინოს რეჟიმი, ეგრედ წოდებულ სანქციებისა, რომლებიც „მოუწოდებენ გერმანიას წესრიგისაკენ".

ამას გარდა საფრანგეთი ფიქრობს წინადადება მისცეს მოკავშირეებს, და განსაკუთრებით დიდ ბრიტანეთს, რომ მიიღონ მონაწილეობა კამპანიაში, რომელიც აიძულებს გერმანიას „ითხოვოს პატიება არა მარტო სიტყვებით, არამედ კონკრეტიულ და რეალურ ფორმებში".

საფრანგეთის დელეგაცია ვეღარ დარჩება გენუაში.

ნაუენი. 1 აპრილი, (რადიო). ტარდიემ განაცხადა: დეპუტატთა პალატის შეკითხვა იმის შესახებ, თუ რატომ არ გადახედა საფრანგეთის დელეგაციამ რუსეთ გერმანიის ხელშეკრულებას, გვიჩვენებს, რომ საფრანგეთის დელეგაციას აღარაფერი არ დარჩენია გასაკეთებლად გენუაში და არის საკმაო საფუძველი იმისთვის, რომ საფრანგეთის დელეგაციამ მიატოვოს გენუა.

იაპონიის პოზიცია.

ბორდო. 21 აპრილი, (რადიო). იაპონიის დელეგაციის მეთაურმა გაიაშიმ განაცხადა, რომ იაპონია საბჭოთა მთავრობის ცნობის საკითხში იმოქმედებს ევროპის ნაციებთან სრულ კონტაკტში. გაიაშიმ ხაზ გასმით სთქვა, რომ იაპონიას არ შეუძლია რუსეთ გერმანიის ხელშეკრულების დაშვება, და ამ მარით მოიხრეა საფრანგეთის და ინგლისის პოზიციისა ბოლოს გაიაშიმ სთქვა, რომ პირდაპირ ის ვერ ჩასთვლის მის მოქმედებას არა ლოიალურად.

საფინანსო პრობლემა.

ბერლინი 21 აპრილი (რადიო) ეკონომიურმა კომისიამ გადასწყვიტა მოაწყოს სპეციალური თათბირი ყველა საემისიო ბანკების მონაწილეობით საერთო ფინანსიური მდგომარეობის გამოსარკვევად. ამ თათბირზე კონფერენციის დამოუკიდებლად გადასინჯული და გადაჭრილი იქნება დახურდავების პრობლემა და საკითხი ოქროს ვალუტის შესახებ, როგორც დახურდავების საფუძველისა. ამავე თათბირზე იმსჯელებენ კრედიტების და სესხების საკითხის შესახებ, რომლის რეალიზაციაც შესაძლებელი იქნება ფულის კერძო ბაზარზე, და იმსჯელებენ ვალების გადახდის შესახებ.

სატრანსპორტო კომისია.

ბორდო 21 აპრილი (რადიო) საფრანგეთის, ბრიტანეთის და ბელგიის დელეგაციებმა შეიტანეს სატრანსპორტო კომისიაში პროექტი რაკოვსკის გზებით საერთაშორისო დამოკიდებულების შესახებ რეზოლიუციის ა. რუსეთის დელეგატმა რაკოვსკიმ წინადადება შეიტანა განხილულ იქნას კონფერენციაზე ბარსელონაში დადებული შეთანხმება. ეს წინადადება უარყვეს

ექსპორტის საკითხები.

პარიზი 21 აპრილი (რადიო) საერთაშორისო ექსპორტის კომისიაში კრასინმა წარმოსთქვა გრძელი სიტყვა, სადაც განავითარა ბოლშევიკების შეხედულება ვაჭრობაზე. კრასინმა ხაზი გაუსვა, რომ ბოლშევიკების პრინციპია ვაჭრობის სოციალიზაცია, რომელიც უარყოფს თავისუფალი ვაჭრობის შესაძლებლობას.

პოლონეთი ლაქუცობს.

ბორდო, 21 აპრილი (რადიო). პარიზში მყოფმა პოლონეთის დელეგაციამ განაცხადა, რომ ცნობები თითქოს პოლონეთს დაედოს ხელშეკრულება გერმანიასთან იმ საკითხების შესახებ, რომლებსაც არჩევენ გენუაში, არ არის მართალი. გერმანია-პოლონეთის მოლაპარაკება, რომელსაც ადგილი ჰქონდა ჟენევაში, ეხებოდა მხოლოდ ზემო სილეზიის საკითხს.

იტალიის დელეგაცია ცდილობს.

რომი, 21 აპრილი (რადიო). იტალიის დელეგაცია ენერგიულად მუშაობს შექმნილ მდგომარეობის შემსუბუქებისა და შერიგებისათვის.

მუშათა კონფერენცია.

რომი, 21 აპრილი (რადიო). პროფკავშირთა ფედერაციის საერთაშორისო კონგრესის გენუას სესიამ დაამთავრა თავის მუშაობა. მიწონებულ იქნა ევროპის ეკონომიური აღორძინების საკითხის შესახებ მიღებული რეზოლიუცია. ეს რეზოლიუცია წარუდგინეს გენუის კონფერენციის მე 3 კომისიას. დღეს რომში გაიხსნა კონგრესის ახალი სესია. კონგრესის თავმჯდომარემ ტომასმა თავის სიტყვაში განაცხადა, რომ იგი არის როგორც იმპერიალისტური აგრეთვე ბოლშევიკურ მილიტარიზმის მოწინააღმდეგე *) ტომასმა იმედი გამოსთქვა ხალხთა შორის მშვიდობიანობის და სოლიდარობის მალე ამაყდრების შესახებ.

ოსმალეთის პროტესტი.

ტრაპიზონი, 12 აპრილი (რადიო) ანგორიდან ოფიციალურად იუწყებიან: ოსმალეთის სახალხო კომუნისტურმა პარტიამ ენერგიული პროტესტით მიმართა მთელი მსოფლიოს მუშებს ოსმალეთის გენუას კონფერენციაზე დაუშვებლობის გამო.

*) ტომასია ყვითელი პროფკავშირების ერთი ბელადთაგანი.

წითელ რესპუბლიკებში
რუსეთი.

ამნისტია უკრაინაში.

მოსკოვი. 21 აპრილი (რადიო) სრულიად უკრაინის ცენტრალურმა აღმასრულებელმა კომიტეტმა ამნისტია გამოაცხადა ყველა იმ საზღვარ-გარეთ მყოფ უკრაინელ მოქალაქეთათვის, რომელნიც მონაწილეობას იღებდენ სკოროპადსკის, პეტლიურას, დენიკინის, ვრანგელისა და სხვ. სამხედრო ორგანიზაციაში, მუშურ-გლეხური მთავრობის მტრების ჯარებში, ყველა ყოფილ გენერლებისათვის, რომელნიც ებრძოდენ საბჭოთა რესპუბლიკებს, სხვა და სხვა უკანონო მთავრობათა წევრებისათვის, ცენტრალური კომიტეტების ყველა წევრებისათვის, ყველა ანტი-საბჭოთა ორგანიზაციებისათვის და მონარქისტული წრეებისა და ორგანიზაციების ყველა წევრთათვის. ყველა იმ მოქალაქეთ უფლება ეძლევათ საბჭოთა უკრაინის ტერიტორიაზე შემოსვლისა თუ ისინი მართლაც გამოიჩენენ შინაურების სურვილს. ამასთან ერთად სრულიად უკრაინის აღმასრულებელმა კომიტეტმა კანონს გარეშე გამოაცხადა შეურიგებელი მტრები უკრაინის მშრომელი ხალხისა—პავლე სკოროპადსკი, მახნო, ვრანგელი, კუტეპოვი, სავინკოვი.

ამნისტია სასურსათო გადასახადის გადაუხდელთათვის.

მოსკოვი. 21 აპრილი (რადიო) მთელ ფედერაციაში სასურსათო გადასახადის გადაუხდელებზე ამნისტიის გასავრცელებლად იმ რაიონებში, სადაც სასურსათო გადასახადი აკრეფილია (დადგენილებ სრულიად რუსეთის ცენტრალურ აღმასკომისა 1922 წ. 27 თებერვლის თარიღით) და მისი სხვა საკანონმდებლო აქტებთან შეფარდებისათვის (სრულიად რუსეთის ცენტრალურ აღმასკომის დადგენილება 1922 წ. 2 მარტის თარიღით მოლიახი ნატურალური გადასახადის შესახებ და 1922 წ. 14 მარტის სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილება სასურსათო გადასახადის გადაუხდელი ბეგარის შესახებ), სრულიად რუსეთის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი ადგენს: წინადადება მიეცეს ყველა სასამართლო რევოლიუციონურ ტრიბუნალებს და სახალხო სასამართლოთ ამნისტიის საკითხში ხელმძღვანელობდენ შემდეგით:

1. ამნისტიის მოქმედება ვრცელდება რუსეთის სოციალისტური ფედერატიული საბჭოთა რესპუბლიკის ყველა გუბერნიებისა და ოლქებზე; ამასთან ამნისტიით პირადი გადახდის დახაშიულის მიხედვით, უნდა ისარგებლონ გადასახადის უფლების დარღვევის ყოველ შემთხვევაში, საერთოდ. ხოლო კოხებრივ გადასახადთა მოხსნის საქმეში მთლიანად ამნისტია იმ საზოგადოებრივი ღონისძიების და თანასწორობის შემოღების წესით ცალ-ცალკე ყოველ ცალკეულ შემთხვევაში.

შენიშვნა: ამნისტია ვრცელდება მხოლოდ იმ სასურსათო გადასახადის უფლების დარღვევათა საქმეში, რომელთა აკრეფის დამთავრებაც გამოცხადებულია 1922 წ. 16 მარტისათვის. 2. ამის დამიხედვით ყველა საქმე ბი გადასახადთა უფლების დარღვევისა, რომელიც ჯერ გაურჩეველია ტრიბუნალებისა და სახალხო მოსამართლეთა მიერ სასამართლოს გზით ისპობიან და გადაეცემიან სამაზრო აღმასკომს, რათა ჩაბარებული ნაწილი გადასახადისა ჩაეწეროს გადაუხდელად და გამორკვეულ იქნეს ჯარიმის რაოდენობა და აგრეთვე გადასახადის გადახდის უპირატესობათა გამორკვევისათვის 3. იმ საქმეების შესახებ, რომელიც უკვე გარჩეულია რევოლიუციონურ ტრიბუნალების და სახალხო სასამართლოების მიერ და რომელთა შესახებაც დადგენილება ჯერ არ არის კანონიერ ძალაში შესული, დამნაშავენი თავისუფლდებიან ყოველგვარი სასჯელისაგან, ხოლო საქმეები გადაეცემიან სამაზრო აღმასკომს, გადაუხდელი გადასახადის გამოსარკვევად, თახხმად ამ დადგენილების მე 2 მუხლისა. 4. იმ საქმეებზე რომელნიც უკვე გარჩეულია და დადგენილებაც ძალაშია შესული.., (გამოტოვებულია) 6. იმ საქმეთა შესახებ, რომელზედაც დადგენილება გამოტანილია და გაგზავნილი აღსასრულებლად პირადი ამნისტიას, ისეთ პირებზე, რომელნიც დასჯილნი არიან ანდა მისჯილი აქვთ იძულებითი მუშაობა, ავრცელებს საგუბერნიო განწესრიგებული კომისია. სრულიად რუსეთის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტის თავჯდომარე მ. კალინინი. მდივანი ა. ენუქიძე.

ამერიკელის წინადადება.

მოსკოვი. 21 აპრილი (რადიო) ერთმა ცნობილმა ამერიკელმა ელექტრიკმა შტეინმეცმა მიმართა ამხ. ლენინს წერილით, რომელშიც სხვათა შორის ნათქვამია: „ამით მინდა ჩემი აღფრთოვანება გამოვთქვა ის გასაკვირველი ენერგიის შესახებ, რომელიც მიმართულია სოციალური და ეკონომიური აღორძინებისაკენ, იმ მუშაობის, რომელსაც რუსეთი ასრულებს ამჟამად ძნელ პირობებში და მიუხედავათ რა ხიფათებისა და მით, რომ თქვენი მუშაობა სრული გამარჯვებით დამთავრდება, ძლიერ მოხარული ვიქნები თუ ტეხნიკურს საქმეებში და განსაკუთრებით ელექტროფიკაციაში შემძლებ რითიმე დავეხმარო რუსეთს.

ამხ. ლენინმა წერილობით უპასუხა შტეინმეცს, რომ ის მადლობას უცხადებს დახმარების აღთქმის შესახებ და აღნიშნავს იმ გარემოებას, რომ თანდათან იზრდება რიცხვი იმ მეცნიერთა, ტეხნიკოსთა და ხელოვანთა, რომელნიც დღითი დღე რწმუნდებიან კაპიტალიზმის ახალი საზოგადოებრივ ეკონომიური წყობილებით შეცვლის აუცილებლობაში.

რუსეთის კომუნისტური პარტიის მე-11 ყრილობა
ამხ. ტროცკის სიტყვა
(ც. კ. პოლიტიკური მოღვაწეობის შესახებ კამათის დროს)

ამხ. ტროცკი თავის სიტყვაში ეხება ახალი ეკონომიური პოლიტიკის საკითხს. იგი ამბობს: თუ ჩვენ გვსურს გამოვარკვიოთ მიზეზები ჩვენი უკან დახევისა, უნდა მოვიგონოთ 25 ოქტომბრის პოზიციები. ჩვენ რომ სოციალური რევოლიუციის ასპარეზზე გამოვსულიყავით არა როგორც პირველი, არამედ როგორც მეორე ქვეყანა, რომ გერმანიასა, ან საფრანგეთში ძალაუფლება პროლეტარიატის ხელში ყოფილიყო, რომ ჩვენ წინაშე ლაპარაკი არ ყოფილიყო საშიშროება იმპერიალიზმის შემოტევისა, როგორი იქნებოდა მაშინ ჩვენი სამეურნეო პოლიტიკა? ბევრად უფრო მიზანშეწონილი და ფრთხილი. რაოდენი სახის წარმოების კონფისკაციას მოვახდენდით მაშინ? მხოლოდ იმისას, რომელიც ჩვენი საშუალებათა და ძალის უწყებელ პირობებში, შეიძლებოდა სათანადოთ მოგვეწყო. ხოლო მათ მოწყობას კი შედარებით ჩქარა შევძლებდით, რადგან გვექნებოდა დახმარება დასავლეთ ევროპის მუშური სახელმწიფოსი. ჩვენ, სანამ ამის სათანადო საჭიროება მოითხოვდა დავტოვებდით წარმოებაში კერძო კაპიტალს. როგორ ხდებოდა ჩვენში? ჩვენ ვიყავით პირველი ისეთი ქვეყანა, რომელიც შესდგა სოციალური რევოლიუციის გზაზე, გარშემორტყმული მრავალი მტრებით. რას წარმოადგენდა თვითეული ფაბრიკა თუ ქარხანაში კაპიტალისტი ან დირექტორი? ეს იყო „იაჩეიკა" ფართო კონტრ-რევოლიუციისა. მე ძალიან კარგად მახსოვს, ჯერ პეტროგრადში და შემდეგ მოსკოვში, სიითკენაც გამოემართა ეს ნაციონალიზაციის ტალღა, როგორ მოდიოდნენ წარმომადგენლები ურალის ქარხნებიდან. მე მაშინ ვეკითხებოდი ჩემ თავს: „რას ვიზამთ ჩვენ? ალბათ ავიღოთ, მაგრამ რას გავაკეთებთ"? მაგრამ, როდესაც ჩვენ ველაპარაკებოდით ამ დელეგაციებზე ვამჩნევდი, რომ აუცილებელი იყო ამნაირი ზომების მიღება.

რას წარმოადგენს ფაბრიკის დირექტორი? რა არის მისი აპარატი—კავშირი? რას შეიცავს მისი მიწერ-მოწერა კონტორა? იგი არის „იაჩეიკა" ურალის ამა თუ იმ, პეტროგრადის, მოსკოვის ან სხვა ქარხნისა, „იაჩეიკა" კონტრ-რევოლიუციის, „იაჩეიკა" სამეურნეო, მტკიცე და საფუძვლიანი, რომელიც იარაღით ხელში აწარმოებს ბრძოლას ჩვენ წინააღმდეგ. მაშასადამე, ექსპროპრიაციისა და ნაციონალიზაციის უზომო ზომები, თავდაცვის აუცილებელი ნაბიჯები გახლდათ. როდის და გადავედით ჩვენ იმის სისწორით გამონგარიშებაზე, რისი მოვლა მოწყობაც ჩვენ შეგვეძლო? მას შემდეგ, როდესაც ჩვენ უზრუნველვყავით შეძლება არა აბსოლიუტური, მაგრამ ერთგვარი მაინც შესაძლებლობა ამ სამეურნეო შრომისა. და აი, მხოლოდ, განწყობილი სამეურნეო თვალსაზრისით შეიძლება ითქვას, რომ ის წარსული პოლიტიკა იყო შემცდარი პოლიტიკა. მაგრამ თუ ამ მოვლენებით საერთაშორისო მდგომარეობისა ჩვენში არსებული პირობების მიხედვით, მაშინ იგი, პოლიტიკური და სამხედრო თვალსაზრისით, ამ სიტყვის სრული მნიშვნელობით, იყო აუცილებელი და საჭირო.

საიდან შეიძლება დაიწყოს შეცდომა? ამ საკითხში არსებობდა აზრთა სხვადასხვაობა, რომლის ახლა მოგონებასაც მნიშვნელობა არა აქვს. როდის უნდა გადავსულიყავით სასურსათო გადასახადზე: ექვსი თვით თუ ერთი წლით ადრე? როდის უნდა შეგვდგომოდით მრეწველობასთან თავისუფალი შეთანხმებითი დამოკიდებულებას: ნახევარი წლით, თუ ერთი წლით ადრე?—ეს უკვე პრინციპიალური სახის საკითხი არ არის. და ამხ. შლიაპნიკოვის მიერ ამ გვარად საკითხის დასმა აუცილებლად ყოველმხრივ შემცდარია. რა გვქონდა ჩვენ წინად, დემაგოგია, პროგრამა. ხოლო რაც ახალი არის—ესაა უარის თქმა დემაგოგიაზე ან მანევრი მე მქონდება იმას

თქმა, რომ—ამხ. შლიაპნიკოვი ცხადათ ითვალისწინებდეს იმას, რაც მას ამის შესახებ შეეძლო ეთქვა. ჩვენ ჩამოვართვით ქონება—შევძელით თუ არა ამის შესრულება? ვერა, ვერა შევძელით. მაშასადამე, ჩვენ ჩავიდინეთ შეცდომა. ეს „სამეურნეო ზომა კი არ გახლდათ, არამედ განსაზღვრულ პირობებში კლასიური ბრძოლის საშუალება. ჩვენ შეცდომა ჩავიდინეთ, შეუძლია მხოლოდ იმან სთქვას, ვინც უკვე ჯვარი დაუსვა სოციალურ რევოლიუციას.

არის თუ არა ეს მანევრი? ეს არის იმ კლასის საშუალებათა ჯამი, რომელიც მიისწრაფვის სოციალისტური რევოლიუციისაკენ, რომელმაც დიდი შეტევა აწარმოვა პოზიციების დასაპყრობად, მაგრამ, რომელმაც, გამარჯვების შემდეგ, გაითვალისწინა რა კლასთა შორის ურთიერთობის ძალები, ზურგ გამაგრებულმა იმით, რაც მან ხელში ჩაიგდო, დაიწყო უკან დახევა. უარყოფს თუ არა ამით იგი პროგრამას? არა, არ უარყოფს. შეაქვს თუ არა მას ცვლილებები მეთოდებში? დიახ დიდი და ღრმა ცვლილებები შეაქვს. შლიაპნიკოვი ამბობს: ჩვენ არ დაგვჭირდებოდა ამ მანევრის მოხდენა, ამ უკან დახევის წარმოება, პირველ ყოვლისა თუ ჩვენ არ გვეთანასწორდებოდით,—მეტადრე ეს უფრო აშკარათ გამოსთქვა—თუ ჩვენ ფრონტით არ გაუთანასწორდებოდით გლეხობასო. შლიაპნიკომა განაცხადა,—მე ეს ჩავწერე—უბედურება იმაში კი არაა, რომ ჩვენ არ ვიცოდით მმართველ-გამგეობა და ვაჭრობა. რომ შეგვძლებოდა ვაჭრობა, ცხადია იძულებული არ ვიქნებოდით უკან დაგვეხია. უბედურება იმაში კი არ გახლავართ,—ამბობს ამხ. შლიაპნიკოვი,—რომ არ ვიცით მმართველ გამგეობა, მეურნეობა, ხოლო ახალი ეკონომიური პოლიტიკის პირობებში, არ შეგვწევს უნარი ვაჭრობისა, უბედურება იმაშია, რომ ჩვენ არ გვაძლევენ სათანადო საშუალებას, (სალსარს) ვის—ჩვენ? ვის? ამგვარად საკითხის დასმა გაქარწყლებაა შლიაპნიკოვის მთელი პოზიციის. მაგრამ ვის არ აძლევენ საშუალებას (სალსარს)? ხომ არ ლაპარაკობთ იმაზე, რომ ცენტრალური კომიტეტი არ აძლევს შლიაპნიკოვის ჯგუფს თანხებს

რაღაც სამეურნეო წარმოებისთვის? მე პირადათ, მზათ ვარ ერთხელ კიდევ შევიტანო ცენტრალურ კომიტეტში წინადადება იმის შესახებ, რომ მისცენ ამხ. შლიაპნიკოვს, ახალი ეკონომიური პოლიტიკის პირობებში, როდესაც თვალყურის მდევნებელი კონტროლიორი კი არ არის, რომელსაც შლიაპნიკოვზე უფრო ცუდათ ესმის მანდობილი საქმე,—არამედ თვითონ ბაზარია—მისცენ შლიაპნიკოვს ქარხანა, ერთი, თუ გინდ, რამოდენიმეც. განა არ იქნებოდა შესაძლებლობა იმის დასამტკიცებლად თუ ჩვენ რისი გაკეთება შეგვიძლია? მე შლიაპნიკოვის მიმართულებით კი არ ვამბობდი: ყველა დაჯარიმებულია თქო. ეს ბოლოს და ბოლოს შედეგია რუსეთის მუშათა კლასის და საერთოდ მუშათა კლასის კულტურული სიმდაბლისა, ვინაიდან ყველა ქვეყანაში მუშათა კლასი (იგი ბევრად უფრო კულტურულია) იძულებული გახდება დარწმუნდეს იმაში, რომ ის გამოცდილება და ღირსება, რომელიც საკმარისი იყო ბურჟუაზიის მიწაზე გასანადგურებლად, სრულებით არ არის საკმარისი იმისათვის, მეორე დღესვე მთლიანად და ორგანიზაციულად ხელი მოკიდოს ბურჟუაზიის მთელი მემკვიდრეობის გაძღოლას. და ის ვინც დღეს რამოდენიმე წლების გამოცდილების შემდეგ სვამს საკითხს: მთელი უბედურება იმაშია, რომ ჩვენ სალსარს არ გვაძლევდნენო (ვინ არ გაძლევდათ?) ამ დებულებაში: ჩვენ და თქვენ არის ძირითადი შეცდომა და მთავარი პოლიტიკური დანაშაული შლიაპნიკოვის პოზიციისა.

კერძოთ, ეს ყველაზე უფრო ნათლად გამომჟღავნდა მაშინ, როდესაც შლიაპნიკოვი წარსდგა კომუნისტური ინტერნაციონალის წინაშე თავისი საჩივრებით. ჰქონდა თუ არა მას ამის უფლება? აუცილებლად ჰქონდა. ეს ცენტრალურ კომიტეტმაც განაცხადა პარტიის ყოველ ნაწილს, თუ კი მან, თავისი აზრების განსამტკიცებლად—უფლება აქვს მიმართოს კომუნისტურ ინტერნაციონალს. ასე მოიქცა თავის დროზე გერმანული პარტია, ასეთივე ნაბიჯი გადადგა საფრანგეთის პარტიამაც და ასევე მოიქცა ყოფილი მუშათა ოპოზიციის

ჯგუფი, მისი ერთი ნაწილი.

რა უპასუხა კომუნისტურ ინტერნაციონალმა? მან უპასუხა: თქვენ კარგათ მოიქეცით, რომ ჩვენ მოგვმართეთ. მაგრამ თქვენ, ამხანაგებო, შემცდარ გზაზე ხართ შემდგარი: თქვენ ლაპარაკობთ მძიმე პირობების შესახებ, რომელიც ჩვენც ვიცით, თქვენ გამომდინარეობთ ამ პირობებიდან, რომელიც იცის აგრეთვე ჩვენმა პარტიამაც, მაგრამ არ იძლევით კონკრეტიულ და საქმიანი სახის წინადადებებს არც პარტიის სოციალური შემადგენლობის და არც მისი სამეურნეო პოლიტიკის შესახებ და აყენებთ თქვენ თავს პარტიის მიმართ—ჩვენსა და თქვენი პირობებში, თითქოს თქვენ რომელიღაც სხვა პარტიაც გავდეთ თადარიგში. ეს არის ის პოლიტიკა, რომელიც თავის ლოლიკურ განვითარებაში იმუქრება, როგორც ამას ამბობს კომუნისტური ინტერნაციონალის რეზოლიუცია, თქვენი, პარტიისა და ინტერნაციონალის გარეშე დარჩენით. ამის შემდეგ, თუმცა მე, ჩემი მუშაობის ხასიათის მიხედვით სამწუხაროდ საშუალება არა მაქვს მონაწილეობა მივიღოთ პარტიულ ფართო წრეების მუშაობაში, მაგრამ მაინც მრავალ წყაროებიდან შევიტყვე, რომ ეს ამხანაგები, ან ზოგი მათი თანამოაზრენი, სვამენ საკითხს შლიაპნიკოვისა და მისი ჯგუფის კომუნისტური ინტერნაციონალისადმი მიმართვის შესახებ; რასაკვირველია ეს უტაქტობაა, მაგრამ არსებითად ისინი მართალნი არიან. მაგრამ, რა უპასუხა კომუნისტურმა ინტერნაციონალმა? კომუნისტურმა ინტერნაციონალმა უთხრა მათ: თქვენ რომ ჩვენ მოგვმართეთ, ეს თქვენი კანონიერი უფლება იყო, მაგრამ არსებითად თქვენ ისეთ პოზიციაზე დგეხართ, რომელსაც მივყევართ თქვენი ინტერნაციონალის გარეშე და მაშასადამე პარტიის გარეშეც—დატოვებამდის. აი საკითხის არსებითი მხარე; და შლიაპნიკოვის თანამოაზრეთაგან, ჩემის აზრით მცირე ჯგუფის მიერ სავარაუდო საკითხის დასმა ნიშნავს ერთგვარი ფონდის გაკეთებას ინტერნაციონალისა და ჩვენი პარტიის ზოგიერთი ნაწილის მიმართ. გავყვეთ ქვევით. ამხ შლიაპნიკოვი ამ-

ბობს, რომ ჩვენ შევუქცვირეთ. ეს არ არის მართალი. ყოველგვარი ასეთი განცხადება—ჩვენ და თქვენ, როდესაც, მოწინავე გამოდის პარტიული მუშათა მასისა და არსებითად უპარტიო მუშათა ფართო მასის წინაშე, როდესაც, ვიმეორებ, ისმება პარტიის მიმართ წინადადება,—ჩვენ და თქვენ,—ასეთი წინადადება გულისხმობს ისეთს ხასიათსა და ტონს, რომ აუცილებლად ხდება საჭირო და სათანადო მასალად ჩვენი კლასიური პირდაპირი მტრის ხელში. შემთხვევითი როდი იყო ის გარემოება, რომ პოლონეთის მთავრობის რადიო სადგურმა გადასცა მთელ ქვეყანას ციტატები ამხ. მიასნიკოვის ბროშიურიდან, რომელიც გამორიცხული იყო პარტიიდან. შემთხვევითი არ გახლავთ ის, რომ მიასნიკოვის ბროშიურა გახდა მასალად ჩერნოვის ფელეტონისა და მარტოვ მილიუკოვის მოწინავე წერილებისა ვის. თქვენ იცით, რომ ამხ. კოლონტაის ბროშიურიდან მრავალი ციტატები იყო ამოღებული და გავრცელებული საზღვარ-გარეთ მანამდის, სანამ გაზეთ „პრავდა"ს მოწინავე წერილები, რაც აუცილებელი იყო, გააცნობდა და ახსნიდა პარტიულ მასას მის აზრსა და შინაარსს. თუ ამხ. ნაგი მედვედევი ამბობს, რომ მდგომარეობა ძლიერ რთულია,—იხოცებიან, შიმშილობენ და სხვ. მე უნდა მოგახსენოთ, რომ სანამ აქ გამოვიდოდი, სხდომის შესვენების დროს, ჩემთან მოვიდა ერთი ამხანაგი, რომელსაც მე დიდი ხანია ვიცნობ, ვიცნობ მას სხვა და სხვა ფრონტიდან, როგორც ერთ ერთ საუკეთესო მუშაკთაგანს, და განმიცხადა, რომ მას ვოლგის მხარეში შიმშილობისაგან გარდაეცვალა დედა და და. და განა ასეთი შემთხვევები ცოტაა. ჩემთვის გასაგები იქნებოდა, რომ რომელიმე აუცილობრივ სამაზროს, ან სათემოს მუშაკი, რომელიც ვერ მისწვდა ამ ხვრელს, ასეთი რამ დამმართოდა, მაგრამ იგი ჩვენი მომუშავეა, განა გაუძლებდა არმიის პოლიტიკურ განყოფილებას და პარტიის ძლიერ თვალსაჩინო მოღვაწეთაგანია. მე შევეკითხე მას: როგორ მოხდა ამხანაგო ეს? ნუ თუ თქვენ ვერ გამონახეთ საშუალებები განცხადებისათვის, გეთქვათ და დახმარება აღმოგეჩინათ მათთვის?

იმან კი მიპასუხა, რომ თვითონ მანაც არ იცოდა არაფერი ამის შესახებ. აი ფაქტი. ფაქტი, ცხადია, ძლიერ ტრაგიული, მაგრამ წარმოიდგინეთ ამ ფაქტში დებულება „ჩვენ და თქვენ"; როგორ მდგომარეობას შექმნიდა იგი? იმის მაგივრათ, რომ დავეხაროთ ჩვენი უხეირობა, შეუძლებლობა, ფოსტის, როგორც ყველა სხვა დაწესებულების, მოუწყობლობა, და იმის მაგივრათ, რომ შევეგუოთ, ბოლოს და ბოლოს საქმის გაკეთებისა და მუშაობის საჭიროება, ამის მაგივრად წარმოიდგინეთ დებულება: „ჩვენ და თქვენ". ერთის მხრივ ცენტრალური კომიტეტი და მეორეს მხრივ, შეხედეთ, რა საოცარი ფაქტები ხდება? რას ნიშნავს ეს? ეს ნიშნავს ქვეყნის უბედური მდგომარეობის ექსპლოატაციას. რა მიზნებისა და ამოცანებისათვის. მხოლოდ ისეთი დროშისათვის, რომელიც შეიძლება გახდეს დროშათ კრონშტადტისა, დიახ, მხოლოდ კრონშტადტისა. (ტაში). და მე ვფიქრობ, რომ აქ აუცილებელია, კომინტერნის გაფრთხილების შემდეგ, ცხადად და მტკიცეთ, საბოლოოდ მოვსპოთ შესაძლებლობა საკითხის ამგვარად—„ჩვენ და თქვენ"—დაყენებისა. აქ ძლიან ფრთხილად ლაპარაკობდენ. მაგრამ ჩვენ ვიცით იმ განცხადების ხასიათი, რომელიც შეტანილი იყო კომუნისტურ ინტერნაციონალში და ის საბუთები და მოსაზრებები, რომელიც იქ მოყავდათ. და ვიცნობთ იმ უფრო გამბედავ ელემენტებსაც, როგორც მაგალითად მიასნიკოვია, რომელნიც აქედან სათანადო დასკვნებს აკეთებენ. ჩვენ ეს ყველაფერი ვიცით.

ამხანაგებო, რა უნდა გაგვეკეთოდა დღეს ჩვენ, რომ გამოვსულიყავით იმ საგანგებო მდგომარეობიდან, როდესაც ჩვენი ძლიერ დაუძლურებული მომუშავეთა ოჯახი, დედა და ძმები შიმშილით გვ ხოცებიან? საქმე ანდაზებში კი არ არის, როგორც ამას ამბობდა მგონი ამხ. ლარინი: „შეიდჯერ გაზომე" ან და „ჯერ მოიფიქრე და ნაბიჯი შემდეგ გადადგი" და სხვა და სხვა. დაახლოვებით უკვე ერთი წელიწადია მას შემდეგ, რაც, სამხედრო უწყებაში ჩვენი კომუნისტური მუშაობა სწარმოებს ამას გარეშე

შრომის სიმღერა

[illegible]

18 აპრილი

[illegible]

[illegible]

... ფრად მოწყობილი. თითოეულ წვრს ეძლევა ორი თავი ლონიერი და ჯანმ- ... [illegible] ... ჩევი ყველასათვის ... შესვლა ყველასათვის უფასო-თავისუფალია.

[illegible]

... საქართველოს დამოკიდებულების ... სახელმწიფოში, შეძლებს გამორიცხოს შტეინეცის საბჭოთა რუსეთის სასარგებლოდ მუშაობის განზრახვა. სადაც ისინი აცხადებენ მენშევიკურ პარტიიდან გასვლას და სურვილს რუსეთის კომუნისტური პარტიის რიგებში ჩადგომის განზრახვას.

ქრონიკა

— ამიერ კავკ. რკინ. გზების რევტრიბუნალში. 24 აპრილს საღ. მოს 6 საათ. მუშათა ცენტრალ. კლუბში პლეხანოვ. პროსპ. № 123 სახალხო მსაჯულების და დამცველთა დასწრებით ამიერ კავ. რკინ. გზების რევტრიბუნალის მიერ დანიშნულია გასარჩევად საქართველოს საგანგებო კომისიის სატრანსპორტო განყოფილების გამომძიებლების სერგი საბიასის და ლოპოვის საქმე, რომლებსაც ბრალად ედებათ უფლებათა გადაჭარბება, სამსახურის მდგომარეობის პირადი მიზნებისათვის მოხმარება. შესვლა ყველასათვის თავისუფალია.

თეატრი და ხელოვნება

მოსე თოიძის სამხატვრო სტუდია.

დიდი ხანია თბილისის ახალგაზრდობა ელოდა სამხატვრო სტუდიის გახსნას და როგორც იყო ეს მოხერხდა მოსე თოიძის დიდი ენერგიის და ამ საქმის სიყვარულით. მაშინ, როდესაც ევროპიულ ქალაქებს მრავლათ მოეპოვებათ სამხატვრო სტუდიები თავის მცხოვრებთა ნიჭის და ცოდნის მედების განვითარებლად, თბილისს, საქართველოს დედა-ქალაქს, ერთი სტუდიაც არ უსახლო სამხატვრო სკოლა არ ჰქონდა, რომ მის ახალგაზრდობას შესძლებოდა თავისუფლად სული მოეთქვა, რჩევა დარიგება მიეღო. ვინ იცის რამდენი ნიჭი დაიღუპა უყურადღებობით. მართალია იყო ერთი სამხატვრო სასწავლებელი, რომელიც ეხლა მონათლა სამხატვრო აკადემიის სახელწოდებით, მაგრამ ამგვარი ტიპის სასწავლებელი არაფერს აძლევდა იმ ხალხს, იმ ახალგაზრდობას, რომელიც ლუკმაპურის საძიებლად დადის და მუშაობს სხვადასხვა დაწესებულებებში სწორედ იმ დროს, როდესაც აკადემიაში სწავლაა.

მოსე თოიძის სტუდია ცხოვრების შესაფერია ყოველ მხრივ. დროის განაწესებით; ფორმალურ დაბრკოლებათა მისპობით, ცენზის, წლოვანობის და სხვა მხრით ახალი და ნაყოფიერი მეთოდით სწავლა, ცოცხალი ნატურა და იქვე მხატვართა და თვით პროფესორის მუშაობის ცოცხალი მაგალითი.

სულ ორი თვეა რაც სტუდია გაიხსნა და საქმე კი ძალიან გაფურთარდა; მხოლოდ ყველასათვის ცხადია, რომ ამისთანა კულტურულ საქმეს მთავრობის დახმარება ესაჭიროება. ჩვენი მოწაფეების უპიტესობა ღარიბია და სწავლის ფასს ვერ იხდის. სტუდიას კი ხარჯები აქვს. საკვირველია რომ ხელოვნებას ეტყვის უფრო ღარიბი ახალგაზრდობა თბილისისა, რომელიც არაფერს არ ზოგავს ამისთვის და მდიდარი ნაწილი კი, რომელიც უფრო სპეკულიანტებისაგან შედგება, არ იმეტებს არაფერს სულიერ განვითარებისთვის და თვის ბედნიერებას ხედავს მხოლოდ პირის გემოში. რომ ქალაქ თბილისში ურიცხვია გასტრონომიული მაღაზიები. რაც ერთ გასტრონომიულ მაღაზიის გამართვას სჭირდება ის თანხა ხუთ სტუდიას მოაწყობდა თბილისში, მაგრამ ეს არავის მოსდის ფიქრად. ამისთანა საქმე თხოულობს სიყვარულს და მხნეობას.

გაუმარჯოს ჩვენ მასწავლებელს მოსე თოიძეს, რომელიც არც ერთს და არც მეორეს არ ზოგავს ხელოვნების აღყვავებლად და გვიკაფავს გზას კულტურისაკენ.

ერთი მოწაფეთაგანი.

სასოფლო-სამეურნეო ფრონტზე

სათესლე ხორბლეულობის განაწილება

ცენტრალური სათესლე კომიტეტის რწმუნებული ამხ. ეველსი დაბრუნდა ბათომიდან, სადაც მან ჩაიბარა გადმოტვირთული საზღვარგარეთიდან მეორე პარტია ავსტრალიის ხორბლისა 50 000 ფუთი და გაანაწილა საქართველოს მაზრებს შორის მინდვრების დასათესად. ადგილებიდან უკვე მოდის ცნობები იმის შესახებ, რომ ხორბლით დატვირთული ვაგონები უკვე ჩავიდენ თავიანთ დანიშნულების ადგილას, რომ დაიწყო ინტენსიური გადაცვლა ხორბალისა ადგილობრივ სიმინდზე, რომლის დათესვაც უკვე დაწყებულია. მხოლოდ ახალ ქალაქის მაზრაში და თბილისის მაზრის წალკის რაიონში სწარმოებს ხორბალის ქერზე გადაცვლა. თესვა გაგრძელდება კიდევ 20 დღის განმავლობაში. ხორბალის მეორე პარტიის მიღება და განაწილება ძლიერ ჩქარა მოხდა—4 დღის განმავლობაში 10—13 აპრილს და ხორბალიც დანიშნულების ადგილზე თავის დროზე მიდიოდათ.

ბორჩალოს მაზრაში

ამ ბოლო დროს პარტიულ ორგანიზაციების მთავარი ყურადღება მიქცეული იყო თესვის კამპანიისაკენ. ეს მუშაობა დაიწყო ფართო აგიტაციით ყველა რაიონებსა და თემებში, რომლის მიზანიც იყო გლეხობისათვის ამ მოვლენის მნიშვნელობის ახსნა-განმარტება. აგიტაციის, ახსნა-განმარტების და გათვითცნობიერების ამოცანა შესრულებულ იქნა პასუხისმგებელ მუშაკებისაგან, რომელნიც მოხსნილ იყვნენ სამაზრო კომიტეტის მიმდინარე მუშაობიდან და დაგზავნილი მაზრებში. სააგიტაციო ... თან ერთად მობილიზაციით გაწვეული ამხანაგები აიჩქარდენ და სწყვეტდენ ადგილობრივი ხასიათის კონფლიქტებსა და გაუგებრობებს ნიშის საკითხის თაობაზე, რომელიც აბრკოლებდა გაზაფხულის კამპანიას. პრაქტიკულად მიიღწეოდა დათესვის საქმე შემდეგ მდგომარეობაშია: მიღებულ იყო სათესლე მასალის 6 ვაგონი, 6.000 ფუთი, რომლიდანაც 4 ვაგონი საზამთრო პურისა, ერთი ვაგონი „გამბორო“. სამაზრო სასურსათო კომიტეტიდან მიღებული იყო 500 ფუთი ხორბალი, 100 ფუთი კარტოფილი, 400 ფუთი სიმინდი, 200 ფუთი ქერი, 60 ფუთი ფეტვი, და 60 ფუთი შვრია. მთელი ეს სათესლე მასალა გადაეცა თემის აღმასრულებელ კომიტეტებს მცხოვრებლებისათვის დასარიგებლად. სულ მთელ ბორჩალოს მაზრაში დათესილია 61,120 დესიატინა; დაახლოებით 18.000 დესიატინა დათესილია საზამთრო და გაზაფხულის პურით, ხორბლით 10 120 დესიატინა, სიმინდი და ბოსტანი ბაღი 4,000 დესიატინა. დათესილია ყველა მინდორი, რისი დათესვაც კი შეიძლებოდა ადგილობრივი და სახელმწიფოს მიერ მოწოდებული სათესლე მასალით. თუ გამოგზავნილი იქნება ალთქმული 6 ვაგონი სიმინდი მაშინ ერთი ნაკვეთიც კი არ დარჩება დაუთესავი. გლეხობა ამ მუშაობაში დიდ შეგნებასა და სიმტკიცეს იჩენს. დამშეული სოფლები, რომელთაც არა აქვთ დღისა და ხვალისათვის ლუკმა პური, მაინც უკანასკნელ [illegible] ხორბალით თავისი მინდვრების თესვას აწარმოებენ. ამინდი ძლიერ ხელს უწყობს მუშაობას. მოსავალი ალბათ ძლიერ კარგი იქნება. თუ მივცემთ მაზრას ალთქმულ მასალასაც, მაშინ ბორჩალო შეძლებს ამ წლის მოსავლით არა მარტო თავის თავის გამოკვებას, არამედ განსაზღვრულ პროცენტს მოსავლისას მისცემს ქალაქს. გასულ წელს დაუთესავი ადგილის სივრცე უდრიდა 25 პროც. თუ ახლო მომავალში არ მივიღებთ უამინდობას, გვალვას, ჭირის გაჩენას, სამოქალაქო ომსა და სხვ.

მიმდინარე წელში მდგომარეობა შეიცვალა. უეჭველად ყოველივე ხელს უწყობს დიდი მოსავლის მოწევას. აქ როა მხოლოდ, რომ ალთქმული სიმინდი თავის დროზე მოგვაწოდიონ, წინააღმდეგ შემთხვევაში მიწის მოზრდილი ნაწილი დაუთესავი დარჩება.

ახალქალაქის მაზრაში.

თესვის სამაზრო კომიტეტის თავმჯდომარე ამხ. [illegible] ჩვენ თანამშრომელს გადასცა, რომ ახალქალაქის მაზრის თესვის კომიტეტმა მიიღო თესვის ცენტრალური კომიტეტიდან 6000 ფუთი ავსტრალიის ხორბალი და ეხლა ელოდება კიდევ 5000 ფუთს ასეთივე ხორბალს. ამას გარდა სამაზრო სასურსათო კომისარიატი დაჰპირდა გადასახადიდან 2000 ფუთ ქერის მიცემას. ამრიგად მაზრის მცხოვრებლები მიიღებენ საჭირო სათესი მასალის თითქმის ნახევარს, რადგანაც ავსტრალიის ხორბალს ჩვენ ვცვლით ადგილობრივ ქერზე თესვის კომიტეტის, თემის აღმასკომების და [illegible] კომიტეტების ზედამხედველობის ქვეშ, დაახლოებით 1 ფუთ ხორბალს ფუთნახევარ ქერზე. თუ მივიღებთ მხედველობაში, რომ მაზრის 6 წილს მოსახლეობა დათესავს თავისი საშუალებით, წელს მცხოვრებლების განკარგულებაში დაახლოებით 54000 დესიატინა მიწიდან დაითესება 75 პროცენტი.

როგორც ცნობილია მაზრის მოსახლეობა, ისე სათესი სივრცე 1918 წ. ოსმალეთის ჯარების შემოსევის შემდეგ და 1921 წელში მომხდარი ამბების გამო, ძლიერ შემცირდა. 1918 წელს მაზრის მთელი მოსახლეობა გაიქცა ლტოლვილად, ეხლა 100,000 მცხოვრებლებიდან დარჩა დაახლოებით 70000, და ამით [illegible] თესვის სივრცე შემცირდა 54000 დესიატინამდე.

მცხოვრებლების სახლები ძლიერ დარბეულია, და ქონება დატაცებული.

1918 წელს ოსმალებმა მაზრიდან გაიტანეს დუხობორების ცნობით 10 მილ. ფუთამდე [illegible] მარცვლეულობა, და მაზრა ეხლა რომელსაც უწოდებენ „საქართველოს უკრაინას“ განიცდის ძლიერ კრიტიკულ მდგომარეობას. შარშან [illegible] რომელმაც ძლიერ გაანადგურა საქონელი, მეჯოგეობა [illegible] დაეცა, და მცხოვრებლების მთავარი ყურადღება მიქცეულია პურის მოყვანაზე. მაზრის უმთავრესი კულტურაა ქერი, ხორბალი, სელი და კართოფილი. ქერის და ხორბლის თესვა დაიწყო ამ თვის ნახევრის უკან და გაგრძელდება 20 დღეს, რის შემდეგ შეუდგებიან კანაფის და მერე კართოფილის თესვას. ბათუმიდან მაზრაში ხორბლის გადატანა ეხლა ხდება ძლიერ მძიმე პირობებში, რადგანაც ბოგდანოვკიდან ახალქალაქამდე [illegible] გზით დადიან. ამის გამო ეხლა სათესი მასალის გადატანა ცხენ-ურმებით შრომის ბეგარის საშუალებით.

ბრძოლა შიმშილობასთან

საქართველოს დამშეულთა სასარგებლოდ

შემოვიდა შემდეგი შემოწირულობანი:

ამიერ-კავკასიის ცენტრალურ კავშირიდან 10.000,000 მანეთი.

საქართველოს სატრანსპორტო მომხმარებელ საზოგადოებიდან 15.000000 მანეთი.

ფინანსთა სახალხო კომისარიატიდან 25 000,000 მ. ნ.

საზღვაო ტრანსპორტის სამმართველოდან 2.500,000 მან.

მოქალაქე პუპესაგან 100,000 მანეთი.

პარტიის ცენტრალური კომიტეტიდან 200,000 მან.

ქალაქის აღმასრულებელ კომიტეტიდან 15.000,000 მ.

საქ. სახალხო კომისართა საბჭოსაგან 30.000.000 მ

შინაგან საქმეთა კომისარიატიდან 1.000,000 მან.

შრომის სახალხო კომისარიატიდან 1 000.000 მ. ნ.

იუსტიციის სახ. კომისარიატიდან 2.000 000 მან.

თამბაქოს ტრესტიდან—25.000,000 მანეთი.

საქართველოს მეურნეობის უმაღლესი საბჭოსაგან 10 000,000 მან.

თბილისის ქალაქის მუშათა და გლეხთა მილიციის მე 5 კომისარიატის თანამშრომლებმა მოისმინეს რა სხდომაზე მე 5 რაიონული კომიტეტის მდივან ამხ. ზიგუროვის მოხსენება საქართველოს დამშეულებზე, დაადგინეს შესწირონ თავის დამშეულ ძმებს ფულით მოსამსახურეების ჯამაგირის ანგარიშიდან სულ 3 110 000 მანეთი და პური 23 დღის განმავლობაში ერთი მეოთხედი გირვანქა თვითეული მოსამსახურიდან.

შემდ, რომ მივაჩვიოთ ხალხი „ჩექმის გაწმენდას“. ზოგიერთი ამხანაგები ოხუნჯობდენ ამ „ჩექმის გაწმენდაზე“, მაგრამ ეს ასეა. ჩვენ ვასწავლიდით არ დავყაროთ იატაკზე პაპიროსის ნამწვავები და სხვ. ეს წვრილმანებია, რომელიც ჩვენი დიდი პერსპექტივების შემდეგ, რომელზედაც უკვე ახლა ვამბობთ, ქმნის ყოველდღიურ ცუდ შთაბეჭდილებას.

მაშ რას ნიშნავს ეს? რევოლუცია დაბრკოლდება ამაზე, მაგრამ, მეორე მხრივ, კვლავ იმის განმეორება, რასაც ჩვენ ახლა ვაკეთებთ, იქნება ყოყლოჩინობა, ფუქსავატობა, უკეთეს შემთხვევაში დილეტანტობა, ე. ი. ყველაზე უფრო მწარე და დაწყევლილი ჩვენი ავათმყოფობა. უეჭველია, ამ ხნის განმავლობაში იყო ერთგვარი გაუმჯობესება, მაგრამ იგი არც ის არის და არც ეს, არც წყალია და არც ღვინო. აქ ერთი ამხანაგთაგანი ამბობდა, რომ შეიძლება კვლავ ომი დაიწყოს, კიდევ იქნება სამხედრო კომუნიზმი და სხვ. ეს სავსებით მართალია. მაგრამ ჩვენ ომზე კი არ ვლაპარაკობთ, არამედ მშვიდობიანი დროის დღევანდელ მუშაობაზე. ამისათვის აუცილებელია სპეციალიზაცია, რომელიც მდგომარეობს ამა თუ იმ განსაზღვრული პროფესიის, წარმოების თუ ხელოვნების დეტალების შესწავლაში. უამისოთ ჩვენ წინ ვერ წავალთ. ეს ყველაფრისა და ყოველივეს საფუძველია. ჩვენ ამის თაობაზე კიდევ გვექნება ლაპარაკი, რაკი თქვენ მოისმენთ სამხედრო საქმეებზე მოხსენების მოსმენა; ჩვენ ამას შევეხებით, ყოველ შემთხვევაში, სამხედრო წარმომადგენლების თათბირზე, რამდენათ მას სამხედრო საქმესთან კავშირი ექნება. ცხადია, რომ პარტია, თავის ორგანიზაციების საშუალებით ვერ გადასწყვეტს ამ საკითხებს. მაგრამ ყველას გონია, რომ თუ ეს საკითხი დაისვა განსახილველად საგუბერნიო კომიტეტში ან ორგანიზაციო ბიუროში, ან და ცენტრალურ კომიტეტის პოლიტიკურ ბიუროში, მისი გადაწყვეტა თავისთავად გაადვილდება. და იგივე მეურნე, რომელიც ვერ უძღვებოდა თავის სამეურნეო მუშაობას, როდესაც განაგებდა სახალხო მეურნეობის საგუბერნიო საბჭოს, თუ იგი დანიშნეს საგუბერნიო კომიტეტის მდივნათ თითქოს მაშინვე იღებს „ზეგარდმოცხებულ ნიჭს“, რომლის ძალითაც დაუფიქრებლივ სწყვეტს ყველა სამეურნეო, სამხედრო, ადმინისტრატიულ და სხვაგვარ საკითხებს; და სწყვეტს არა პრინციპიალური ხასიათის თვალსაზრისით, ვინაიდან ამ ჟამად პრინციპიალური ხასიათის საკითხები აგრე ხშირად აღარ გვხვდებიან, არამედ წმინდა კონკრეტიული გადაწყვეტილების თვალსაზრისით—თუ რამდენი ფუთი ნავთი მისატანი არის თუ იმ ადგილას, რამდენი კუბიკური საჟენი შეშისა და სხვ. რა შედეგებს ვიღებთ ასეთ მუშაობიდან? შედეგი ის არის რომ საგუბერნიო კომიტეტი იღებს საბჭოთა უდიფერენციალო, განუცალკევებელ და უსპეციალო აპარატის სახეს. ნაჩქარევი, ნაუცბათევი აპარატის ფორმას. რასაკვირველია ის, რაც ბიუროკრატიზმის ყველაზე უფრო ცუდი ნაკლი იყო,—საქმის არსებითი მხარის უცოდინარობა, მაგრამ მისდამი ფორმალური დამოკიდებულების სრული სიზუსტე—ეს ნაკლი აუცილებლობით ეთვისება პარტიულ აპარატს.

სუმმარული გადაწყვეტა ყველა საქმეებისა, აი რაში მდგომარეობს ბიუროკრატიზმის ყველაზე უფრო დიდი უბედურება, სახელდობრ, იმაში, რომ იგი საქმის არსებით მხარეს კი არ აქცევს ყურადღებას, არამედ მისი გადაწყვეტის ფორმას. მე ვიმეორებ, გადავწყვეტთ სუმმარულად ყველა საკითხების გადაწყვეტის დროს, არა პრინციპიალურის, არამედ მიმდინარე, საქმიანი ხასიათის საკითხებისა, ბიუროკრატიზმი აუცილებლად იჩენს პარტიულ აპარატში და ამასთან ერთად მაშინ საბჭოთა ორგანოებიც კარგავენ თავიანთ სახეს.

არც ერთი მუშაკთაგანი, არც ერთ პოსტზე არ ანგარიშობს იმას, რომ იგი ამისათვის პასუხისმგებელია მთელი თავისი არსებით, ანდა საქმიანი მოღვაწის სახელით, რაიც არც თუ მცირე საპასუხისმგებლო საქმეა. ის მოღვაწე, რომელიც მოკლებულია პასუხისმგებლობის აუცილებელ გრძნობასა და ხასიათს, თვით არის მიზეზი ფორმალური შეიარაღების საგუბერნიო ან სამაზრო კომიტეტში, ან და კიდევ პოლიტიკურ ბიუროში, რათა თავიდან მოიშოროს ეს პასუხისმგებლობა. ეს, მთელ ჩვენ მუშაობაში, ყველაზე უფრო საშიშარი გარემოებაა. მე სავსებით ვეთანხმები და ვესალმები იმას, რომ ამხ. ლენინმა ეს საკითხი თავის მოხსენებაში ასე გადაჭრითა და პირდაპირ დააყენა. იგი, რასაკვირველია, არა თუ ახლა უნდა დაუშვათ, არამედ უნდა მივაღწიოთ იმასაც, რომ პარტიის მთელ მოქმედებაში, ისეთ საკითხებთან ერთად, რომელთაც მართლა აქვსთ პოლიტიკურ ხელმძღვანელობითი მნიშვნელობა, არ იყოს ცხრა მეათედი ისეთი საკითხებისა, მიმდინარე და პრაქტიკულის, რომელიც მოითხოვს სპეციალურ, საქმიან დამოკიდებულებასა და საქმიან პირადი პასუხისმგებლობას იმათგან, ვინც იგი წამოაყენა. მმართველი პარტია არ გულისხმობს ისეთ პარტიას, რომელიც უშუალოდ განაგებს ყოველი საქმის დეტალებს, და ეხლა სრულებით სამართლიანად იყო მითითებული, რომ ამ ჟამად პარტიას აქვს დიდი ამოცანა ახალი თაობის აღზრდისა. მაგრამ ამავ დროს ასეთ პირობებში, ამ ამოცანას ჩვენ ვერ შევასრულებთ იმ საჭირო და აუცილებელ ფარგლებში, რომელშიც შეიძლებოდა მისი შესრულება.

პარტიულ ახალგაზრდობისათვის პოლიტიკური შეგნების მიზიდების გამოცდილების გადაცემა—არის ფრიად რთული ამოცანა, რომელიც შეიძლებოდა უმთავრესად გადაეწყვიტათ პედაგოგიური საშვალებებით, რადგანაც კლასიური ბრძოლის ის გამოცდილება, რომელმაც შექმნა და გაიარა ძველმა ნაკებმა წარსულ პერიოდში, ე. ი. ბურჟუაზიული რეჟიმის დროს,—ეს გამოცდილება თანამედროვე ახალგაზრდობას არა აქვს. იგი ეხლა იზრდება, ცხოვრობს დღევანდელ არევ დარევის ხანაში, მომავალი სოციალისტური მეურნეობის უხეში შენების პირობებში და მით უფრო ახალი ეკონომიური პოლიტიკისაგან გამოწვეულ გართულებულ შედეგების დროს და სხვა როგორ ხდება ჩვენში ჩვენი პარტიული ახალგაზრდობის შეგნების განვითარება? ეს ძლიერ ძნელი და მასთან რთული საკითხია. აქ არ არის არაფერი გარკვეული, ტაქტიკე და პირდაპირი. აი ვეთ ახალგაზრდა მუშა. მის წინ სდგას ხელოსანი, კაპიტალისტი, ბოქაული.

მას უხდება მათთან შეხვედრა, ებრძვის მათ და ყოველივე ეს ქმნის მის არსებას. სწორეთ ეს იყო ის საფუძველი, რომელზედაც რევოლუციონური მუშათა კლასის ძველი თაობა იქმნებოდა და ვითარდებოდა. ამ ჟამად კი რა პირობებია ახალგაზრდა მუშისათვის? იგი უკმაყოფილოა, მაგრამ მას უხსნიან, რომ ეს—ჩვენი წყობილებაა, ამგვარია ჩვენი პოლიტიკა. მუშამ აღარ იცის როგორ გამოსთქვას თავისი უკმაყოფილება. მასში ვერ იქმნება საფუძველი ბრძოლის კლასობრივი გამოცდილებისა. როგორ მოვახდინოთ ამის ანაზღაურება? ამის ანაზღაურება შეიძლება მხოლოდ მისი თეორიული განვითარების გაძლიერებით—მარქსიზმისა და მატერიალიზმის მიმართულებით. ეს პარტიის ძლიერ მნიშვნელოვანი ამოცანათაგანია, რომელიც სრულებით არ სრულდება სათანადო მაშტაბით და უნდა ვაღიაროთ, რომ ჩვენი ახალგაზრდა მუშების აღზრდა-მომზადება ძლიერ დიდ მნიშვნელოვანი ამოცანათაგანია. წინ კიდევ მრავალი დიდი ამოცანები გვაქვს. არა ვართ დარწმუნებული იმაში, რომ ევროპის რევოლ. მასთან დაკავშირებული ხელისუფლ. შეცვლაც მოხდება ნახევარი წლის ან ერთი წლის შემდეგ. ამიტომ ამ ჟამად, ჩემის ღრმა რწმენით, პარტიის არა აქვს უფრო დიდი და მნიშვნელოვანი ამოცანა (რასაკვირველია მე არ ვეხები არსებულ წყობილების შენარჩუნებასა და საერთო პოლიტიკურ მიმართულებას), ვინემ მუშათა და გლეხთა ახალთაობის აღზრდა-განვითარება.

რასაკვირველია, თუ ჩვენი მდგომარეობა აძნელებს ახალგაზრდა მუშათა აღზრდა-განვითარებას, სამაგიეროთ ახალგაზრდა გლეხობის აღზრდას იგი აადვილებს, ვინაიდან ის, როგორც გლეხი, დეკლასიური ხდება. იგი ეჩვევა ახალი სიტყვების უფრო ადვილად შეთვისებას. და ლენინის კარგათ და მართლაც სათანადოთ დაყენების დროს, ჩვენ შევძლებთ მის წრიდან ისეთი ელემენტების დიდი რიცხვი ამოვყრიდეთ, რომელთაც ჩვენთვის საჭირონი არიან. ჩვენ ამას შევძლებთ, თუ აღზრდის საქმეს დავაყენებთ დეტალების, სიზუსტის, გარკვეულობის, კეთილსინდისიერობის და პასუხისმგებლობის ნიადაგზე და დავაყენებთ არა ისეთი კონტროლიორების ყურადღების ქვეშ, რომელთაც თვითონ არაფერი ესმით; არამედ კრიზისის კონტროლის ქვეშ.

აქ ამბობენ, რომ კრიზისს შეუძლია დაანგრიოს წარმოების ცხოველმყოფელობა. ცხადია, კრიზისს შეუძლია ფეხვეშ ამოიღოს წარმოება, მაგრამ არა ის ხალხი, რომელნიც მუშაობს. რასაკვირველია, თუ ესა თუ ის ქარხანა ჩვენთვის საჭიროა, და ის კი დაუფიქრებლად ეძებს ტრესტს, დაივიწყეს, რომ სათბობი მასალა ჯერ არ მოუტანია და სხვ., მაშინ საჭიროა ასეთ წარმოებას პარტია დაეხმაროს, ხოლო ისინი კი, ვისაც ასეთი გარემოება ავიწყდება დაისაჯონ. თუ ჩვენთვის ძირითადი საკითხია,—გლეხობასთან საერთო ენის გამონახვა, საკითხი წმინდა სოციალური, ამ სიტყვის ფართო მნიშვნელობით, (სანამ არ არის შესაძლებლობა დავეყრდნოთ ევროპის გამარჯვებულ მუშათა კლასს), მაშინ ევროპისათვის დღესდღეობით სამეურნეო ნაყოფიერების თვით შემოწმებაა [illegible] მიცემობის კალკულიაციის იმ მეთოდების მეოხებით, რომელიც შექმნა კაპიტალისტმა. ვინაიდან ამ ჟამად რომ გერმანიაში მუშათა კლასმა ხელში ჩაიგდოს ძალა უფლება, ჩვენ, უეჭველია არ მივცემდით მათ რჩევას ყოველივე გააერთიანონ და სათავეში ჩაუყენონ მას სახალხო მეურნეობის საქმე ერთგვარი მოთხოვნილებითა და განაწილებით. ცხადია, მათ შეეძლოთ უფრო შორს წასვლა, ვინემ ჩვენ, მაგრამ მათ მოუხდებოდათ (თუ ისინი სამხედრო პირობების მიხედვით არ აღმოჩნდებიან იმ მდგომარეობაში, რომელშიც ჩვენ ჩავვარდით)—გერმანიაში, და განსაკუთრებით საფრანგეთში, მოეხდინათ ეს რევოლუცია უფრო ხელსაყრელ პირობებში, ვინემ ჩვენ. ამიტომ სოციალისტური აღშენებლობის თვალსაზრისით მათ შეეძლოთ ჩვენზე უფრო შორს წასვლა. მაგრამ მიუხედავათ ამისა, პირველ ხანებში, და შეძლება დიდი ძლიერ დიდი ხნის განმავლობაში, ისინი იძულებულნი გახდებოდენ მიემართათ კალკულიაციის კაპიტალისტური მეთოდებისათვის.

მაშ, როგორღა ვაწარმოებთ ომს, ამბობს ამხანაგი ლარინი, თუ ომი დაიწყო და ყველაფრის გაუქმება მოგვიხდა? მაგრამ ამხ. ლარინი ამ ბუქსობის დროს არ ფიქრობდა იმაზე, რომ აქ არის ძლიერ მნიშვნელოვანი საკითხი, საკითხი ყოფნისა და მეურყეობისა. დიდი უმრავლესობა ჩვენი წითელ არმიელებისა ხომ გლეხობაა. თავის ოჯახში ისინი ამბობენ: მოგვეცით ჩვენ თავისუფალი ბაზარი, მაგრამ თავისუფალ ბაზარს თავის შედეგათ აუცილებლად მოსდევს რესტორანი „იარი“. რესტორანი „იარი“ მხოლოდ ყვავილია, შეიძლება სრულებითაც არა სუნნელოვანი, რომლის ძირიც პურით თავისუფალ ვაჭრობაშია ჩანერგილი. იგივე წითელი არმიელი, როდესაც ჩამოდის ქალაქში და ხედავს რესტორან „იარს“ ამბობს: „როგორ, განა ჩვენ ბურჟუაზიისათვის ვიომეთ?“ როგორც გლეხს მას აინტერესებს თავისუფალი ვაჭრობა, მაგრამ როგორც მშრომელი ადამიანი, იგი აღშფოთებულია. მაგრამ ლარინს აქედან გამოყავს რაღაც თავისებური ფილოსოფია და ამბობს, რომ იგი ამის გამო აღარ მოისურვებს ბრძოლას. მაგრამ ეს ხომ იმას ნიშნავს, რომ მის შეგნებაში რესტორან „იარმა“ დასძლია ყოველივე. მაშინ ჩვენი არმია ცუდი ყოფილა, მისი ხელმძღვანელი ორგანოები არ ყოფილან თავის ადგილზე, თუ კი მათ ვერ შეძლეს არსებული მდგომარეობის მისთვის განმარტება. პროლეტარიატი იომებს არა რესტორან „იარისათვის“, არამედ რევოლუციონური კლასიური თვითშეგნებისათვის და თუ ჩვენ წინააღმდეგ გამოილაშქრებს მთელი ევროპის ბურჟუაზია, ჩვენ შემოვიღებთ შეიძლება, სამხედრო კომუნიზმს, მაგრამ უფრო დაუზოგველს, ვინემ იგი სამოქალაქო ომის დროს იყო.

მაგრამ ეს იქნება ჩვენი იძულებითი სამეურნეო გეზის საწყენით ჩამოშლის შედეგი, რომელიც გათვალისწინებულია დიდი ხნით მშვიდობიანი არსებობისათვის, მშვიდობიანი თანამშრომლობისათვის, ვაჭრობისათვის ბურჟუაზიულ ქვეყნებთან საქმიანი თანამშრომლობისათვის და ცხადია, რომ ბურჟუაზიული ქვეყნების მთავრობათ აქვსთ დიდი შესაძლებლობა ჩაშალონ ყოველივე, თუ კი ისინი ეხლა დაიჭირენ ვრანგელს, პეტლიურასა და სავინკოვს, რის შესახებაც ჩვენ გვაქვს სათანადო ცნობები. ჩვენს წინააღმდეგ მიმართულ ამგვარ კოალიციონერ შეტევას, შეუძლია ჩაშალოს იგი, შეუძლია გვაიძულოს ჩვენ უარი ვსთქვათ ამ გრძელვადიან მუშაობაზე, ისევე, როგორც აქედან გამოვიდოდა ის უკიდურესი გაუქმება, როგორც მაგალითად გასაკუთრებულ კომისიის გაუქმება, მისი უფრო ვიწრო ორგანოთი შეცვლით.

ახლა შემოტევას შეუძლია ჩვენ გვაიძულოს შემოვიღოთ ტერორის ისეთი საშუალებები, რომელიც უფრო დაუზოგველი იქნება, ვინემ წარსულ ეპოქაში არსებული და ნაცადი.

აი, რატომ არის ჩვენთვის, როგორც პარტიისათვის, აუცილებელი შევინარჩუნოთ მთელი თავისუფლება ამ მანევრების დროს. შეიძლება ჩვენი მტრები, ან ის ხალხი, რომელიც არც მტერია და არც მოყვარე, სხვადასხვა საბუთების მიხედვით და სხვადასხვა საშუალებით, ფიქრობენ, რომ რადგანაც ჩვენ დაუშვით სპეკულიაციის არსებობა, ამიტომ ვალდებულნი ვართ სპეკულიანტური იდეოლოგია და სპეკულიანტები მივიწვიოთ ხელისუფლების სათავეში; ასეთი დასკვნის გამოტანა პოლიტიკური გეომეტრიის და პოლიტიკურ განყენებული ლოღიკის თვალსაზრისით, შეიძლება სამართლიანიც იყოს, მაგრამ ჩვენ მათ უპასუხებთ, რომ ჩვენ, როგორც მუშათა კლასს, როგორც მმართველ პარტიას, შეგვიძლია მეურნეობაში დავუშვათ სპეკულიანტი, მაგრამ პოლიტიკურ სფეროში ჩვენ მათ არ გავუშვებთ და ვიტოვებთ შესაძლებლობას, თუ ეს სპეკულიანტი, უცხოელ სპეკულიანტებთან ერთად მოისურვებს ჩვენთვის სასიკვდილო მახვილის ჩაცემას, ჩვენ ვიტოვებთ შესაძლებლობას უკანვე დავიბრუნოთ თავდაცვის მთელი არსენალი, სამხედრო კომუნიზმიცა და დაუზოგველი ტერორიც.

საქართველოს ეკონომიური ცხოვრება

ბათუმში შემოზიდული საქონელი.

მარტში. მარტის პირველ ნახევართან შედარებით მეორე ნახევარში სხვა და სხვა კატეგორიის საქონლის შემოტანამ საგრძნობლად მოიმატა. მომატება გამოიხატებოდა ტონებით შემდეგში:

	1—15 მარტი	16—31 მარტი
ფქვილი	360	2.456
ნარმა	51	70
თეთრი თუნუქა	40	89
ტყავი	1 ნახ.	25
ფართლეული	27	65
ბრინჯი	10	46
საპონი	24	87

შაქრის შემოტანამ კი თვის მეორე ნახევართან შედარებით 1500 ტონიდან, დაიკლო 960 ნახ. ტონამდე. სახარინის და სოდის შემოტანა თითქმის არ შეცვლილა. შემოზიდვის საერთო ჯამი მარტის მეორე ნახევარში უდრის 4,528 ტონს წინააღმდეგ 2.964 ტონ. რომელიც შემოტანილი იყო პირველ ნახევარში, ე. ი. შემოტანამ მეორე ნახევრში მოიმატა 53,1 პროც.

შემოტანის გაზრდასთან დაკავშირებით ზოგიერთ საგნებზე ფასებმა საგრძნობლად დაიწია. მაგალითად 15 მარტს პირველი ხარისხის ფქვილი ღირდა ერთი ტომარა 16 ლირა, პირველ აპრილს კი დაიკლო 11,50—12 ლირამდი. 15 მარტს ნარმა ccc ღირდა 10 50 ლირ. 1 აპრილს—9,50 ლირა. 72 პროც. მარსელის საპონმა 15 მარტს 15 ლირიდან დაიწია 13,50 ლირამდე.

—

თბილისის მუშათა მთლიან კოოპერატივში.

თბილისის მუშათა მთლიანი კოოპერატივის გამგეობის პლენუმის უკანასკნელ სხდომაზე სარევიზიო კომისიასთან ერთად მოსმენილ იქმნა განყოფილებების გამგეების მოხსენება კოოპერატივის ოპერაციების შესახებ.

26 მარტიდან 11 აპრილამდი კოოპერატივში ჩაეწერა 165 წევრი, რომლებმაც შემოიტანეს 165 ათასი მანეთი შემოსავლელი და 825 ათასი მანეთი საპაიო გადასახადი.

კოოპერატივის დუქნების ტრიალი მარტში გამოიხატება შემდეგ თანხებში: დუქანი № 1—823.420 000 მან., № 2—317.179,000 მან, № 5 76 310,000 მან, № 7—233,967 000 მან., № 8—226,746,000 მან, № 10 619.347,000 მან., რძის და გასტრონომიული დუქანი—261 888,000 მან., თევზის სავაჭრო—352 142,000 მან., ღვინის—19 279,000 მან., სარძევე პუნქტი—569 961,000 მანეთი. სულ 3.841 581,000 მან ამ თანხაში არ შედის პასუხისმგებლო და საერთო ფულები, რომლებიც აღემატებიან 2 მილიარდ მანეთს.

ამ ხნის განმავლობაში კოოპერატივის მომარაგების განყოფილებამ დაამზადა: 1 ვაგონი გაზარევი ფქვილი, 2 ვაგონი კარგი ფქვილი, ზეთი 15 ფუთი, ღვინო—265 ვედრო, ნავთი—1200 ფ., ქვა-მარილი—2 ათასი ფუთი, ზღვის მარილი—4 ვაგონი, თევზი—2100 ფ., შაქრი—ასი ფუთი, ყველი და შაბიამანი საქონელზე გასაცვლელად ხუთასი ფუთი.

შემსყიდველებისაგან შემოვიდა: თელავიდან მუშათა კოოპერატივიდან საქონელზე გადაცვლით ორასი ვედრო ღვინო, კახეთიდან 137 მილიონი მანეთის ლობიო, სიმინდი, თხილი, ნიგოზი და სხ.

გაცემულია კოოპერატივიდან საქონელზე გადასაცვლელად და შესასყიდათ: ახალქალაქის მაზრაში მარილი 844 ფუთი, 191 მილიონი მანეთის სხვა და სხვა საქონელი და 75 მილიონი მან. ფულად, სიღნაღის და ბორჩალოს მაზრებში 28 მილიონი მანეთის, ზუგდიდის მაზრაში მუშათა კოოპერატივს და რწმუნებულს სხვა და სხვა საქონელი; ბაქოში შესასყიდათ—1300 მილიონი მან. საბჭოთა ნიშნებით და სხვ.

პროვინციაში

სიმშილობა გორის მაზრაში.

მკითხველებს მოეხსენებათ, რომ გორის მაზრა ერთ-ერთ მდიდარ მაზრათ ითვლებოდა მთელს საქართველოს რესპუბლიკაში, მაგრამ წარსული წლის გვალვამ და მენშევიკების მიერ გამოწვეულმა სამოქალაქო ომმა უანდერძა როგორც საქ. რესპუბლიკას საერთოდ, ისე თვით გორის მაზრასაც თავისებური შედეგები, როგორც არის სიღატაკე, სიმშილობა და სხვა.. ჩვენ ვიცით, საქართველოს სხვა და სხვა მაზრების და კუთხეების უდიდესი სიმშილობა, მაგრამ ამ უკანასკნელ დროს გორის მაზრის მცხოვრებნი უკვე ფაქტის წინაშე დადგნენ და ამ მაზრის კუთხეებშიც დაიწყო შავბნელი სიმშილობა. ასეთი ხარეები არის მაგ. ბორჯომის რაიონი, ხაშურის, ტყვიავის, ქვემოქალის, ცხინვალის და სხვა მრავალი თემები. ყოველ დღე თითქმის განუწყვეტლივ მოდიან ადგილობრივ თემების და სამაზრო ცენტრის აღმასკომში სიმშილისაგან შეწუხებული უღარიბესი გლეხობა და თხოულობენ დახმარებას, ყოველ დღე მოდის სხვა და სხვა თემებიდან კოლექტიური განცხადებები ღარიბი გლეხობიდან სადაც აღნიშნავენ თავის გაჭირვებას და თხოულობენ შველას. ყოფილა შემთხვევა, რომ ღარიბ-ღატაკთ თავის პატარა უსუსური ბავშვები მიუგდიათ აღმასკომისათვის. ასეთი შემთხვევა იყო ბორჯომის რაიონში აღმასკომის თავმჯდომარის ამხ. რუხაძის ცნობით. ყოველივე ამას ხედავენ ადგილობრივი კულაკები და სიამოვნებითაც კი იღიმებიან. განაწამები გლეხობა თხოვნით მიმართავს ხოლმე შეძლებულ გლეხობას, რათა ახალ მოსავლამდის სესხის სახით მისცენ ხორბალი, რითაც თავს გამოიკვებავენ და თავს დააღწევენ სიმშილის ბრჭყალებიდან.

ამ უბედურებას თავის დროზე აუღო ალღო მთავრობამ და ამ მიზნით მან შექმნა ცენტრში ცენტრალურ დამშეულთა დამხმარე კომიტეტი და ადგილობრივ მაზრაშიაც იქნა მოწყობილი სასწრაფო დამხმარე კომისიები და ენერგიულად შეუდგნენ ეს კომისიები თავიანთ მოვალეობის ასრულებას, როგორც არის 3 დღეულის ჩატარება შეწირულების ასაკრებად. წარმოდგენების მოწყობა, ყუთებით ფულის შეკრება და სხვა... მაგრამ, სამწუხაროდ, ასეთმა შემოწირულებამ მაინც და მაინც არ მოგვცა დიდი ნაყოფი და დამშეულთა მრავალ რიცხოვან ხალხს ვერ დააკმაყოფილებს ასეთი მცირე შემოწირულებანი. გორის სამაზრო ცენტრში არის უკვე დაახლოებითი სტატისტიკური ცნობები, თუ რამდენი არის მთელ მაზრაში დამშეულთა რიცხვი, რამდენი ესაჭიროებათ ახალ მოსავლამდის ჭირნახული, როგორც გამოსაკვებად, ისე სათესლეთ. მართალია, მთავრობამ გორის მაზრას მისცა სათესლეთ ქერის ხორბალი, მაგრამ მოთხოვნილება იმდენათ დიდია, რომ სათესლით ვერ დაკმაყოფილდა ვერც 10 პროც. უღარიბესი გლეხობის. ღარიბ ღატაკნი დაიმედებულნი არიან რომ თუ მთლად არა, საგრძნობათ მაინც იქნება სიმინდის სათესლით ღარიბი გლეხობა დაკმაყოფილებული. რა თქმა უნდა, ყოველივე ამას ხედავენ მშრომელი ხალხის მოღალატენი და კულაკები და ეს ვაჟბატონები არამც თუ ეხმარებიან ამ საბედისწერო მომენტის დროს ღარიბეს გლეხობას, არამედ პირიქით მტრულ განწყობილებაში არიან და იმდენად გათამამებულნი ზოგიერთი მათგანი, რომ ეუბნებიან ღარიბებს: „მოკვდით, ამოგხდეთ სიმშილით სული, არ მოგცემთ სესხად არც ერთ მარცვალ ხორბალსაო“. ადგილობრივი ხელისუფლება უწევს რა ანგარიშს სერიოზულ მდგომარეობას, საბჭოებს თავის სხდომებზე გამოაქვთ დადგენილებები და მიმართვენ ხოლმე შეძლებულებს, რათა საბჭოს შუამდგომლობით, მათ პასუხის მგებლობის ქვეშ, ახალ მოსავლამდის მისცენ დამშეულებს სესხად ჭირნახული, მაგრამ გულ გაქვავებულნი და ბოროტებით აღსავსე მდიდარი გლეხები უარით უპასუხებენ საბჭოს მიმართვაზე.

ზოგიერთი მათგანი და განსაკუთრებით კი სოფელში მაწანწალა პროვოკატორები ათას გვარ პროვოკაციას ეწევიან და გულს უმღვრევენ მშრომელ პატიოსან გლეხობას, რითაც სურთ ამ ვაჟბატონებს გული აუცრუონ მშრომელებს პატიოსან შრომაზე. ადგილობრივ ხელისუფლება და ღარიბი გლეხობა იმედოვნებს, რომ ასეთს მოვლენას შესაფერის ანგარიშს გაუწევს მთავრობა და რადგანაც ნებით არ სურთ შეძლებულებს დახმარება ღარიბ ღატაკთადმი, მისთვის ნებას დართავს ადგილობრივ საბჭოებს, რათა აიძულონ და მიაცემინონ ღარიბებზე თავის გამოსაკვებათ ახალ მოსავლამდის ჭირნახული სესხის სახით.

უკიდურეს შემთხვევაში უნდა გულახდილად ითქვას, რომ ასეთი მოვლენა გამოიწვევს ბევრ არა სასიამოვნო მოვლენას, რაიც შემდეგ არც მდიდარ კულაკებს მიაყენებს სიამოვნებას. რაც შეეხება კერა დაკარგულ მენშევიკებს და მათ დაქირავებულ აგენტებს, ტყუილათ თავს ნუ იცხელებენ... დამერწმუნეთ, ბატონო მენშევიკებო, რომ სხვის უბედურებაზე ვერ ააშენებთ თქვენ ბედნიერებას და ვერ ეღირსებით თქვენ განზრახვის სისრულეში მოყვანას. გორის მაზრის ღარიბ-ღატაკმა გლეხობამ დიდი ხანია გაიცნო თუ ვინ ბრძანდებით თქვენ და მისთვის გირჩევთ პროვოკაციულ საშუალებას თავი დაანებოთ, თორემ ხალხის გაბოროტება ბუნებისამდი თქვენკენ მობრუნდება და თვით მასსა დაუდებთ სათანადო მსჯავრს.

—

თიონეთის მაზრა.

1922 წ. 5 აპრილს, საღამოს 6 ს. თიონეთის სამაზრო ახალგაზრდათა კავშირის სამაზრო კომიტეტის ინიციატივით გაიმართა ადგილობრივ ახალგაზრდათა კრება, რომელსაც ადგილობრივ პასუხისმგებელი მუშაკის გარდა დაესწრო ს. კ. პ ც. დავალებით თიონეთში ახლად ჩამოსული ამხ. ტრაპაიძე კრებას თავმჯდომარეობს ამხანაგი ქალი ნინა სალარაშვილისა. დღის წესრიგში დასმული კითხვის შესახებ საერთაშორისო მდგომარეობა საბჭოთა რესპუბლიკების და ახალგაზრდათა კომ. კავშირის მოვალეობა თანამედროვე მომენტში — ვრცელი მოხსენებით გამოვიდა ამხ. ტრაპაიძე, რომელმაც მიუთითა კრებას, თუ როგორი ჩქარი ტემპით წარმოებს დღეს მსოფლიო კონტრ რევოლუციონერთა ბანაკში ძალთა მობილიზაცია იმ მიზნით, რომ გენუის სამშვიდობო კონფერენცია გამოიყენოს პროლეტარული დიქტატურის დასამარხათ.

„დაწყებული ყოფილი დიდი მთავარი ნიკოლოზი ნიკოლოზის ძე რომანოვიდან გათავებული მარტოვ ჟორდანია ჩერნოვით—ერთი ფრონტია გამართული საბჭოთა რესპუბლიკების წინააღმდეგ“, განაცხადა ორატორმა, ჩანს ეს პატივცემული კამპანია გაუტაცნია ისტორიის ბედისწერას, ჩანს მათთვის ცოტაა ის სამარცხვინო დამარცხებები და უკუქცევები, რაც მათ იგემეს ამ ოთხი წლის განმავლობაში, ჩანს მათ ბოროტ არსებას სწვავს და დაგავს დაუძლეველი სურვილი ერთხელ კიდევ მოითხანონ მუშის და გლეხის გამცემლობით დატვირთული ზურგი მადლიანი წითელი არმიის ხიშტით, დიე, იყოს ნება შენი, შეგვიძლიან უთხრათ ჩვენ ამ ავაზაკებს. ბათუმიდან ვლადივოსტოკამდე თქვენ გიდარაჯებთ ფოლადისებური ნების ყოფის მრავალ მილიონიანი ჯარი, წითელი ახალგაზრდობა, ბრძოლაში გამოჭედილი სახელგანთქმული კომუნისტური პარტია და ყველა პატიოსანი მოქალაქე, ჩვენ მივიღებთ ყოველგვარ ზომებს, რომ გამოცდის თასი შორს ვიდოდეს ჩვენგან, განაგრძობს ამხანაგი და თუ ის ტორიისაგან განწირულ იმპერიალისტებს და მის დამქაშებს—ჟორდანია, მარტოვ-ჩერნოვს, აუდუღდება ბოროტი სისხლი, ჩვენ გადაჭრით შეგვიძლიან განვაცხადოთ, რომ საბჭოთა რესპუბლიკების წითელი ჯარი, მალე დაუმტკიცებს მათ თავის რევოლიუციონურ დისტაქრობას. საერთო ტაშის კვრის და ვაშას ძახილში ათავებს თავის სიტყვას ამხ. ტრაპაიძე.

დასასრულ კრება ერთხმად იღებს დადგენილებას, რომ სიფხიზლის რკინის ქვილით შეუკრავს გზას ბანდიტებს, დეზერტირებს და სხვა გარეწარებს, აგრეთვე ყველა ჯურის პროვოკატორებს და პირველი დაძახების თანავე მტლად დაედება საბჭოთა ხელისუფლებას. ამის შემდეგ კრება იხურება ფრიად აღფრთოვანებული და მადლიერი.

დ. მიქაძე.

—

ქალ. ხაშური.

ცხრა აპრილს მუშათა კლუბში შესდგა საერთო კრება, რომელსაც დაესწრო დიდძალი ხალხი—რკინის გზის მუშა მოსამსახურეები, ქალ. ხაშურის მოქალაქენი და ახლო სოფლების გლეხობა. დღის წესრიგში იყო მოხსენება შრომის სახალხო კომისარიატის წარმომადგენლის თურქიასი თანამედროვე მომენტზე, შრომის ორგანიზაციაზე და შრომის ნაყოფიერებაზე.

მომხსენებელი ამხ. თურქია შეეხო განვლილ ხანას, 1917 წლიდან დღემდე რევოლიუციის ეტაპებს, გამყიდველ პოლიტიკის წარმოებას ყველა იმ პარტიებისას, რომლებიც მოექცენ სათავეში რევოლიუციას 1917 ოქტომბრის რევოლიუციამდის და რომლებიც მოუწოდებდნენ მუშათა კლასს ბურჟუაზიასთან ხელიხელ ჩაკიდებულ სვლას და იმპერიალისტურ ომის წარმოებას, ამბობს ამხანაგი. ასეთები იყვნენ და არიან დღესაც მენშევიკები, ესერები, კადეტთა პარტია და ყველა ის მაჩანჩალა ნაციონალისტური პარტიები, რომლებიც დღესაც გაჰკივიან დამოუკიდებლობაზე, ამხანაგი შეჩერდა ამ საკითხზე, დამოუკიდებლობაზე, მისცა დამსწრეთ ვრცელი განმარტება საქართველოს დამოუკიდებლობაზე და ამიერ კავკასიის ფედერაციაზე.

შემდეგ ამხანაგი შეეხო შრომის სახალხო კომისარიატის დადგენილებებს წელიწადში ექვსი დღის სავალდებულო მუშაობას საბჭოთა რესპუბლიკისთვის, აუხსნა ის განსხვავება, რომელიც არის ბეგარასა და სავალდებულო მუშაობის შორის, მიუთითა დამსწრეთ სარწყავ არხების გაყვანაზე და ან რა ნაყოფი მოაქვს ამ სარწყავ არხებს სასოფლო მეურნეობაში, შემდეგ შეეხო სწავლა-განათლებას წერა კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაციას და დაათავა მოხსენება მითი, რომ მოუწოდა ყველა დამსწრეთ, ნუ აჰყვებიან იმ პროვოკატორებს, რომლებიც დაძრწიან სოფელ-ქალაქებში და ავრცელებენ ათასნაირ ჭორს საბჭოთა ძალა-უფლების წინააღმდეგ. მან მიუთითა დამსწრეთ იმაზე, რომ, როდესაც ის ასეთივე მოხსენებებით იყო დუშეთში, იქ მას შეეკითხნენ, მართალია, თუ არა, რომ სამეგრელოს გლეხობა აჯანყებულა საბჭოთა მთავრობის წინააღმდეგ. მე განვუმარტე მათ, ამბობს ამხანაგი, რომ თბილისიდან ახალი წამოსული ვარ, ამისთანა რამეს ალაგი არა ჰქონია და არც იქნება. მაგრამ მე განმაცვიფრა, რომ სამეგრელოში ყოფნის დროს, იქაც ასეთი შეკითხვა მომცეს და მიმითითეს დუშეთზე, თითქოს იქ მთელი გლეხობა აჯანყებულა და დღეს არის თუ ხვალ თბილისს აიღებენო. მე იქაც დავუმტკიცე სიცრუე დამსწრეთ, აუხსენი მათ, რომ ყოველივე ეს არის პროვოკატორების მუშაობა და გაფრთხილებთ, რომ ალაგმით ასეთი პირები და შეუწყვიტ ხელი საბჭოთა მთავრობას აღმშენებლობაში. მოხსენება დამთავრდა მხურვალე ტაშით. შემდეგ მიღებულ იქმნა ერთხმად შემდეგი რეზოლიუცია:

„ჩვენ ხაშურის მუშა-მოსამსახურეებმა და ადგილობრივ მცხოვრებლებმა, მოვისმინეთ რა მოხსენება შრომის სახალხო კომისარიატის წარმომადგენლის ამხ. თურქიასი, თანამედროვე მომენტზე შრომის ორგანიზაციაზე და კერძოთ შრომის ნაყოფიერებაზე, შრომის ტვირთზიდვის გადასახადის შემოღებაზე ომისა და რევოლიუციით დანგრეულ ქვეყნის აღდგენისთვის, ვიწონებთ მთავრობის მიერ გადადგმულ ნაბიჯებს, აღუთქვამთ მას სრულ დახმარებას.

გაუმარჯოს კომუნისტურ რევოლიუციას!

გაუმარჯოს მესამე ინტერნაციონალს!

გაუმარჯოს საბჭოთა ფედერაციას!

გაუმარჯოს ჩვენს მთავრობას!

სანდრო.

მთავრობის მოქმედებანი და განკარგულებანი

დეკრეტი № 2.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სახალხო კომისართა საბჭოსი.

სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის მოწყობის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. მოეწყოს სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქი, როგორც საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის შემადგენელი ნაწილი; აღნიშნული ოლქის ცენტრად იქნეს ქ. ცხინვალი.

2. სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის შედგენილობაში მოთავსდეს ტერიტორია, რომელიც უჭირავს სამხრეთ-ოსეთის ხალხს შემდეგ საზღვრებში:

ა) ჩრდილოეთით სანაპირო ხაზი გაივლის კავკასიონის მთავარ ქედზე მთიულთა ავტონომიური რესპუბლიკის სამხრეთ სახელმწიფო საზღვრის გასწვრივ.

ბ) დასავლეთ სანაპირო ხაზი იწყება მთიელთა სოც. საბჭ. ავტონომიური რესპუბლიკის საზღვრებიდან მდინარე ჩანჩახის სათავესა და მის შენაკადებთან, გადასჭრის სიმაღლეს 8,872, მიემართება წიფელტის ქედის გასწვრივ, გადასჭრის მდინარე ჩანჩახს, შენაკადი გესკეს შესართავში გაგრძელდება სამხრეთ დასავლეთის მიმართულებით გესკეს მთის კალთებზე ამა მდინარის დასავლეთით; გადასჭრის გესკეს მთას, ძვარის მთას, სიმაღლეს 6062, მდინარე ღარულას სოფ. დაბლა კვაჟას ქვევით, მდინარე ქვედრულას, სოფ. ქვედის აღმოსავლეთით; დაეშვება ველუანტის მთის კალთებზე, გადასჭრის სიმაღლეს 7616; გადასჭრის ქუდევის მთას, 2932-ს სიმაღლის ცოტა დასავლეთით; გაგრძელდება აღმოსავლეთ სამხეთის მიმართულებით, 6013 სიმაღლის ძირის გასწვრივ; გადასჭრის მდინარე ყვირილის მარჯვენა შენაკადს სოფ. პერევის ჩრდილო აღმოსავლეთით; გაივლის სოფ. პერევის აღმოსავლეთით; გადასჭრის მდინარე ყვირილას 2170 სიმაღლეს აღმოსავლეთით, მიებჯინება პერანგის მთას 5201 სიმაღლეზე; მიემართება სამხრეთით ამა მთის კალთებზე ძირულის მთის დასავლეთით; გადასჭრის უკანასკნელს და გაივლის კაპრებისსერის ქედს, 4172 სიმაღლემდე; გაგრძელდება მდინარე ჭარათ-ხევის ზემო მიმდინარეობით და შემდეგ კაპრების-სერის ქედის კალთების იქით, მდინარე ლოპანის დასავლეთით.

გ) სამხრეთით: სანაპირო ხაზი გაგრძელდება ჭირჭან-წნელისის ზით, გადასჭრის მდინარე ლოპანს, წი[illegible]სის ქვივით, მოუხვევს ჩრდილო-აღმოსავლეთით; გაივლის სოფ. ატოცის ზევით, გასჭრის მდინარე ფრონის სოფ ოქონის ქვევით, მიიმართება სამხრეთით, მდინარე ფრონის აღმოსავლეთით, გადასჭრის მდინარე ფრონის მარცხენა შენაკადს, სოფ. ქვათეთრის ქვევით; შემდეგ გადასჭრის მდინარე ფრონას (ყორნისისა) სოფ. დვანის ზევით; გაივლის დვანი-გუჯაბაურის გზის პარალელურად ჩრდილო-დასავლეთით მხრით; გადასჭრის მდინარე დიდ ლიახვს ქალაქ ცხინვალის ქვევით და სოფელ ერგნეთის ზევით; მიებჯინება სოფ ერედვას; გადასჭრის მდინარე პატარა-ლიახვს, სოფ არბის ზევით, მდინარე ჭარებულას, სოფ. მერეთისა და კოშკის ზევით; მოუხვევს სამხრეთ აღმოსავლეთით, გადასჭრის მდინარე ოთრევას სოფ. ფლავისმანის ზევით და მდ. აძურას და მეჯუდას, სოფ. აძვისა და მეჯვრის ხევის ცოტა ზევით; გრძელდება სოფ. ყირბალისა და ბერშუეთის ჩრდილო-აღმოსავლეთით; გადასჭრის მდინარე ტარტლას სოფ. წინაკარის ქვევით, მდინარე ლეხურის მარჯვენა შენაკადს სოფ. ხურვალეთის ზევით, შემოუვლის სოფელთა ჯგუფს: ორჭომანს, აბრევსა და სხვ., გადასჭრის მდინარე ლეხურს ს. საკორინთლოსა და ოძისის ჩრდილოეთით; გადასჭრის მდინარე ქსანს სოფ. ოძისის ზევით და მიებჯინება იფნიანის ქედის მთას.

დ) აღმოსავლეთით: სანაპირო ხაზი იფნიანის ქედის მთიდან მოუხვევს ჩრდილოეთით და გადასჭრის ხნარევსა, გაივლის სოფ მიქელიანთ კარისირმის სოფლის და სხვა სოფლების ხაზას დასავლეთით; შემოუვლის ჩრდილოეთით 6.409 სიმაღლის შუა კალთებს, გადასჭრის უკანასკნელს ეკლესიის ნანგრევების ცოტა აღმოსავლეთით; შემდეგ გაგრძელდება ჩრდილოეთისაკენ ქედით მდ. ალევის მიმდინარეობის გასწვრივ ამა მდინარის აღმოსავლეთით; გადასჭრის ჭარტალას მთას 8,283 სიმაღლეზე, საფერშეთის და ტახტის მთებს, გაგრძელდება მდინარე არაგვისა და ქსნის შენაკადების შუა წყალთა გამყოფი ქედის აზით; გადასჭრის სიმაღლეებს: ყურყუტსა, მუნჯუხსა და ლომისის უღელტეხილს მონასტრის ნანგრევებთან და მიემართება ჯიმურის უღელტეხილამდე; გადასჭრის მდ. არაგვის მარჯვენა შენაკადებს—განისისა, ერეთის და სხვა სოფლების დასავლეთით; გაგრძელდება ჩრდილო აღმოსავლეთით მდ არაგვის ზემო-მიმდინარეობით; მოუხვევს დასავლეთით, გადასჭრის ლაზგ წითის მთას და მიემართება წყალთა-გამყოფი ქედის ხაზით მდინარე თერგისა და დიდი-ლიახვის შენაკადების შუა, გადასჭრის 12 117, 11-393 და 12-572 სიმაღლეებს და მიებჯინება ვაილკპარსის მთას.

3. სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქის მმართველი ორგანოებია ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ადგილობრივი საბჭოები.

4. სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის საქმეთა მმართველობისათვის დაარსდება სახალხო კომისარიატები: ა) შინაგან საქმეთა, ბ) იუსტიციისა, გ) განათლებისა, დ) ჯანმრთელობისა, ე) შრომისა და სოც. უზრუნველყოფისა, ვ) მიწათმოქმედებისა, თ) სასურსათო, ზ) ფინანსთა, ი) სახალხო მეურნეობის საბჭო და კ) მუშათა და გლეხთა ინსპექცია.

შენიშვნა: 1—სამხრეთ ოსეთის განსაკუთრებული სახალხო კომისართა საბჭო არ დაარსდება და სახალხო კომისარიატები მოქმედებენ, როგორც ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის განყოფილებანი.

შენიშვნა: 2—გარეშე საქმენი და საგარეო ვაჭრობა რჩება საქ. სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ცენტრალური ორგანოების გამგებლობაში.

სამხედრო საქმეს განაგებს სამხედრო კომისარიატი, რომელიც უშუალოდ ექვემდებარება საქართველოს სამხედრო და საზღვაო სახალხო კომისარიატს და მოწყობილ იქნება უკანასკნელის მიერ სამხრეთ ოსეთის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტთან შეთანხმებით.

კონტრ-რევოლიუციასთან ბრძოლა დარჩება საქართველოს საგანგებო კომისიის ორგანოთა გამგებლობაში, რომელნიც მოწყობილ იქნება უკანასკნელის მიერ სამხრეთ ოსეთის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტთან შეთანხმებით.

5. რათა საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის მთელს ტერიტორიაზე დაცულ იქნეს და მოეწყოს ერთიანი საფინანსო და სამეურნეო მოქმედება, სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის სახალხო კომისარიატები: სასურსათო, საფინანსო, შრომისა, სახალხო მეურნეობის საბჭო და მუშათა და გლეხთა ინსპექცია დარჩებიან საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სათანადო სახალხო კომისარიატების ქვემდებარეობაში; ამასთანავე უკანასკნელთა ყოველი განკარგულება და ღონისძიება განხორციელებულ უნდა იქნეს სამხრეთ ოსეთის სახალხო კომისარიატების მიერ სამხრეთ-ოსეთის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მეშვეობით.

შენიშვნა: მეხუთე მუხლში დასახელებული სახალხო კომისრები დანიშნულ იქნებიან საქ. სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სათანადო სახალხო კომისარიატების მიერ სამხრეთ-ოსეთის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტთან შეთანხმებით და დამტკიცებულ იქნებიან უკანასკნელის მიერ.

6. სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის სახალხო კომისარიატები: შინაგან საქმეთა, იუსტიციისა, განათლებისა, ჯანმრთელობისა, მიწათმოქმედებისა და სოციალურ უზრუნველყოფისა ავტონომიური არიან თავის მოქმედებაში და პასუხისმგებელნი საქ. სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ცენტრალური ორგანოების წინაშე, სამხრეთ-ოსეთის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მეშვეობით.

7. სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქი ყველა საჭირო საფინანსო და ტეხნიკური საშუალებებით მომარაგებულ იქნება საქ. სოც. საბჭ. რესპუბლიკის საერთო სახსრიდან საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს უშუალო განკარგულებისამებრ სამხრეთ-ოსეთის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მეშვეობით.

8. იმ ადმინისტრატიული ერთეულების [illegible], რომლებიც მიეთვისება სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქს, აწარმოებს შერეული კომისია, შემდგარი სამხრეთ-ოსეთის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა, მოსაზღვრე დაინტერესებული მაზრის აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ცენტრალური ხელისუფლების წარმომადგენელთაგან.

აღნიშნულ კომისიას დაევალება თავისი მუშაობა დაამთავროს არა უგვიანეს ამა 1922 წ. მაისის 1-სა.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე **ს. ქავთარაძე.**

ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **თ. კალანდაძე.**

1922 წ. აპრილის 20.

ტფილისი—სასახლე.

სარედაქციო კოლეგია.

გრძელდება ხელის მოწერა გაზეთზე

„საქართველოს ეკონომიური ცხოვრება“

საქართველოს უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოს ორგანო.

გაზეთი გამოდის კვირაში ორჯელ. გამოცემის მიზანია საქართველოს ეკონომიური ცხოვრების ყოველ მხრივი გაშუქება და თეორიული განვითარება. საბჭოთა ფედერაციის რესპუბლიკების და კაპიტალისტურ სახელმწიფოების ეკონომიკის მთავარი მხარეების გაშუქება, ფართო ინფორმაცია საბჭოთა ფედერაციის რესპუბლიკების წარმოების განვითარებაზე ახალი ეკონომიური პოლიტიკის საფუძველზე და სხვა.

გაზეთზე ხელის მოწერა და განცხადებები

მიიღება გაზეთის ტრესტის მთავარ კანტორაში: რუსთაველის (ყოფილი გოლოვინის) პროს. № 24., გაზეთის კანტორაში სასახლის ქუჩა № 6. მესამე სართული და აგრეთვე მოწმობით აღჭურვილ აგენტების საშუალებით.

ხელის მოწერის ფასი: თბილისში ადგილზე მიტანით 80.000 მანეთი. პროვინციაში 100.000 მან. ერთი ეგზემპლიარის ფასი 10,000 მან.

განცხადებების ფასი: 15,000 მანეთი სტრიქონი ნონპარელი.

(3—3)

გაზეთის ტრესტის მთავარ კანტორისაგან

გაზეთებზე ხელის მომწერთ: „პრავდა გრუზიი“-ს (რუსულ ენაზე) „კომუნისტი“-ს (ქართულ ენაზე), „კარმირ ასტღ“-ის (სომხურ ენაზე). „მიწის მუშა“-ს (ქართულ ენაზე ორჯელ კვირაში). „ახალი აზრი“-ს (თურქულ ენაზე ორჯელ კვირაში).

ვსთხოვთ განაახლონ ხელის მოწერა მაისისათვის არა უგვიანეს 30 აპრილისა, ვინაიდგან პირველ მაისამდე ვინც ხელის მოწერის ფასს არ გადაიხდის გაზეთი არ გაეგზავნება.

ხელის მოწერა მიიღება მხოლოდ ყოველი თვის პირველიდან მეორე თვის პირველამდე, გამონაკლის შემთხვევაში 1-დან ორამდე (15—1-მდე ან წინააღმდეგ).

ხელის მოწერა მიიღება ტრესტის კანტორაში, რუსთაველის პროსპ. № 24. მეორე სართული. 9 დან 3 საათამდე დღის. აქვე მიიღება განცხადებები თბილისის ყველა გაზეთებში.

პროვინციელ აგენტთა საყურადღებოთ

ყველა პროვინციელ აგენტებს ევალებათ დაუყონებლივ და სრულიად გაუსწორონ ანგარიში გაზეთის ტრესტის მთავარ კანტორას (რუსთაველის პროსპ. № 24) მიღებულ გაზეთების ანგარიშის გაუსწორებლობისათვის 1 მაისამდე, დაჰკარგავენ წარმომადგენლობის უფლებას და მიცემულ იქნებიან პასუხისგებაში.

1 მაისიდან გაზეთი „პრავდა გრუზიი“ გაიცემა 10 პროცენტის უკან დაბრუნების უფლებით, რისთვისაც აგენტები ვალდებულია თავის დროზე აცნობონ გაზეთის ტრესტს თითეულ გაზეთის საჭირო რაოდენობა. მომავალი ანგარიშის გასწორება ტრესტის კანტორასთან უნდა ხდებოდეს ორჯერ თვეში.

ტრესტის მთავარი კანტორა.

მეცხვარეთა ამხანაგობა „მწყემსი“-ს

გამგეობა აცხადებს წევრთა საყურადღებოთ, რომ ამა წლის 22 მაისისთვის (ძველი სტილით 9 მაისი)—მოწვეულია

რწმუნებულთა წლიური კრება

თანახმად წესდების § 21-ისა და § 25-ისა განსახილველია:

1) წლიური ანგარიშის მოსმენა და დამტკიცება,
2) გამგეობის, საბჭოს და სარევიზიო კომისიის მოხსენებანი,
3) მოგების განაწილება,
3) საბჭოს შესახებ დებულება,
5) წესდების ზოგიერთი მუხლების დამატება და შეცვლა,
6) მომავალი მოქმედების გეგმა და სავარაუდო ხარჯთ-აღრიცხვა,
7) მიმდინარე საკითხები,
8) გამგეობის, საბჭოსი და სარევიზიო კომისიის მორიგი არჩევნები (თანახმად წესდების §§ 31 და 39).

რადგან ეს კრება მეორედ ინიშნება, თანახმად წესდების მე-24 მუხლისა, კანონიერი იქნება მიუხედავად იმისა რამდენი წევრიც უნდა დაესწროს კრებას.

(3—2)

საქართველოს დამშეულთა მთავარ კომიტეტისაგან

საქართველოს დამშეულთა მთავარი კომიტეტი გადავიდა ახალ ბინაზე მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის შენობაში. (ყოფილი კადეტთა კორპუსის შენობა) ტელ. № 15—46.

(6—2)

განცხადება

ქ. თბილისის მე-3 რაიონის სახალხო სასამართლო

იწვევს მემკვიდრეებს, გარდაცვალებულის სარქის ჰოვანეს ძე (სერგო ივანეს ძე) ჩუტუმიანცისა, რომელთაც ნება აქვთ განაცხადონ თავიანთი უფლება ორი თვის განმავლობაში დღიდგან უკანასკნელი მესამე განცხადებისა.

სახალხო მოსამართლე (ხელს აწერს).

(1—1)